

LEES ONLINE

JAARVERSLAG SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

JAARVERSLAG 2023

Voorwoord

2024 wordt door heel wat mensen met veel zorgen en negativiteit bekeken. Extremen zullen de verkiezingen winnen, de regeringsvorming zal federaal en zelfs Vlaams maandenlang aanslepen, er komen instabiele coalities ... Maar eerlijk? Eigenlijk weten we nog niet zo goed wat 2024 zal brengen.

Als ik voor de SERV naar 2024 kijk, zie ik in elk geval een goed gevuld werkprogramma met een aantal zeer interessante en relevante initiatieven. We verwachten adviezen en rapporten over re-integratie van personen met gezondheidsuitdagingen, lokaal arbeidsmarktbeleid, digitale soevereiniteit, energietransitie, 15 jaar fiscaal beleid, vrouwen met een migratieachtergrond, het Europees voorzitterschap ... Heel veel werk op de plank dus.

Daarnaast liepen de Vlaamse werkgevers- en werknemersorganisaties in de SERV vorig jaar een traject over de impact van de sociale partners. Ook daar willen we onze rol blijven spelen en onze operationele autonomie blijven behouden. De komende maanden werkt de SERV aan een prioriteitennota voor de nieuwe Vlaamse Regering waarin we de grote lijnen meegeven aan de regering van hoe het toekomstige sociale en economische beleid eruit zou moeten zien. Je hoort er nog van!

Intussen kijken we in dit jaarverslag nog even terug op 2023. Je vindt niet alleen een cijferoverzicht van de volledige werkzaamheden van de SERV, ook de belangrijkste adviezen en rapporten passeren de revue. Tot slot vullen we dit aan met de activiteiten van de Stichting Innovatie & Arbeid, Commissie Diversiteit, Commissie Sociale Economie, Adviescommissie Economische Migratie en Adviescommissie Pendelfonds.

En 2025? Dan blaast de SERV veertig kaarsjes uit. Dat wordt dus een feestelijk jaar!

Danny Van Assche
voorzitter SERV

WERKING SERV 2023

De SERV is het huis van het Vlaams sociaal overleg. Het is dé ontmoetingsplaats van de Vlaamse werkgeversorganisaties (Voka, UNIZO, Boerenbond en Verso) en vakbonden (ACB, Vlaams ABVV en ACLVB). Ze werken er samen aan adviezen en akkoorden over belangrijke sociaal-economische onderwerpen. Het doel? Meer welzijn en welvaart voor iedereen in Vlaanderen.

Adviesvragen: de SERV ontvangt adviesvragen van de Vlaamse Regering, een lid van de Vlaamse Regering of de voorzitter van het Vlaams Parlement. De adviesvragen kunnen handelen over voorgenomen regelgeving, maar ook over beleidsnota's en -documenten of specifieke beleidsvraagstukken. Soms vraagt ook een instelling (bv. ESF) of een federale minister de SERV om advies.

Selectief advies: de SERV gaat niet op elke adviesvraag inhoudelijk in maar adviseert selectief om zo een grote(re) beleidsimpact te hebben. De selectie gebeurt op basis van het sociaal-economische belang en het strategisch gehalte van dossiers, met oog voor de brede taakstelling van de SERV.

Samenwerking: is er bij een adviesvraag overlapping met het werkterrein van een andere strategische adviesraad, dan wordt samenwerking afgewogen. Zo werkt de SERV regelmatig samen met de Minaraad. Soms beslissen de sociale partners om een advies binnen een andere strategische adviesraad of commissie te formuleren (bv. MORA, Vlaamse Raad WVG, Commissie Diversiteit).

Advies op eigen initiatief: naast de adviezen op vraag, werkt de SERV proactief en brengt een aantal adviezen op eigen initiatief uit.

Akkoorden: de SERV draagt bij aan de kwaliteit van het beleid en aan de sociaal-economische prestatie van Vlaanderen door onderling (bipartiet) en samen met de Vlaamse Regering (tripartiet) akkoorden af te sluiten.

Werking in cijfers

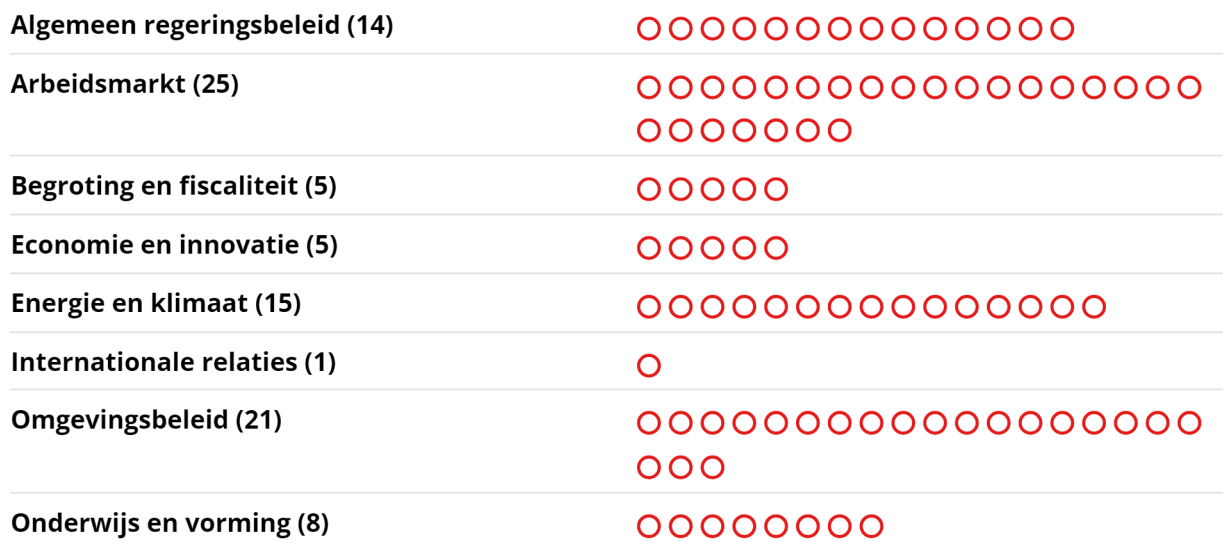
---

adviezen op vraag	83
adviezen op eigen initiatief	16
rapporten	2
oproep	1
verklaring	1
met andere SAR of raad	20
niet-inhoudelijke adviezen	14
geen consensus	2

Adviesvragers: in 2023 ontving de SERV van 9 Vlaamse ministers, het secretariaat NEHAP, het IMCDO en federale ministers Khatibi en Lahib.

Adviesthema's: de SERV bracht het meeste adviezen uit over de thema's arbeidsmarkt, omgevingsbeleid, energie/klimaat en algemeen overheidsbeleid.

Raadszittingen: wekelijks organiseert de SERV een elektronische procedure bij de raad om adviezen goed te keuren.

Samenstelling SERV

In de SERV zetelen 10 vertegenwoordigers van de Vlaamse werkgeversorganisaties en 10 vertegenwoordigers van de Vlaamse werknemersorganisaties. Deze representatieve samenstelling geeft de SERV een stevige maatschappelijke verankering.

Voor de werkgevers gaat het om:

- Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
- UNIZO - Unie van Zelfstandige Ondernemers
- BB - Boerenbond
- Verso - Vereniging voor Social Profit Ondernemingen.

Voor de werknemers gaat het om:

- ACV - Algemeen Christelijk Vakverbond van België
- ABVV - Algemeen Belgisch Vakverbond
- ACLVB - Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België.

Het dagelijks bestuur van de SERV bestaat uit een vertegenwoordiger van de Vlaamse sociale partners ABVV, ACV, ACLVB, UNIZO, Voka en Boerenbond. De administrateur-generaal en adjunct administrateur-generaal van de SERV zetelen met raadgevende stem. Het voorzitterschap wisselt jaarlijks tussen de vier grootste sociale partners. Elk jaar levert een andere partner (ACV-Voka-ABVV-UNIZO), volgens een beurtrol, respectievelijk voorzitter en ondervoorzitter aan het dagelijks bestuur. De voorzitter en ondervoorzitter komen nooit tegelijk uit de werkgevers- of werknemersgroep.

Dagelijks bestuur

- **Voorzitter**
  - Caroline Copers, algemeen secretaris Vlaams ABVV
- **Ondervoorzitter**
  - Danny Van Assche, gedelegeerd bestuurder UNIZO
- **Leden**
  - Lode Ceyskens, voorzitter Boerenbond
  - Hans Maertens, gedelegeerd bestuurder Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Gert Truyens, Vlaams gewestsecretaris ACLVB
  - Ann Vermorgen, nationaal secretaris ACV

Leden

- **Vertegenwoordigers van de werknemers**
  - Algemeen Belgisch Vakverbond - Vlaams ABVV
    - Caroline Copers, algemeen secretaris Vlaams ABVV
    - Philippe Diepvents, directeur studiedienst Vlaams ABVV
    - Filip Feusels, secretaris ABVV-Horval
  - Algemeen Christelijk Vakverbond van België - ACV
    - Dirk Coninckx, federaal secretaris ACV

- Maarten Gerard, adviseur studiedienst ACV
- Wim Pennickx, provinciaal voorzitter ACV Antwerpen
- Veerle Verleyen, adjunct-algemeen secretaris ACV
- Ann Vermorgen, nationaal secretaris ACV
- Johan Vervoort, verbondssecretaris ACV Leuven
- Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België – ACLVB
  - Gert Truyens, Vlaams gewestsecretaris ACLVB
- **Vertegenwoordigers van de werkgevers**
  - Boerenbond – BB
    - Bart Beliën, adviseur studiedienst Boerenbond
    - Lode Ceyskens, voorzitter Boerenbond
  - Unie van Zelfstandige Ondernemers - UNIZO
    - Lynn Jonckheere, juridisch adviseur UNIZO
    - Danny Van Assche, gedelegeerd bestuurder UNIZO
  - Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
    - Jolyce Demely, algemeen directeur Agoria Vlaanderen
    - Hans Maertens, gedelegeerd bestuurder Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
    - Klaas Soens, head People Team, head Comeos Vlaanderen
    - Sonja Teughels, senior adviseur arbeidsmarkt Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
    - Veerle Van Nieuwenhuysen, senior adviseur arbeidsmarkt Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Vereniging voor Social Profit Ondernemingen - Verso
    - Ingrid Lieten, directeur Verso

Plaatsvervangende leden

- **Vertegenwoordigers van de werknemers**
  - Algemeen Belgisch Vakverbond - Vlaams ABW
    - Ayoubi Benali, adviseur studiedienst Vlaams ABW
    - Elisabeth Geenen, adviseur studiedienst Vlaams ABW
    - Caro Van der Schueren, adviseur studiedienst Vlaams ABW
  - Algemeen Christelijk Vakverbond van België - ACV
    - Sam Coomans, adviseur studiedienst ACV
    - Marianne Coopman, algemeen secretaris COV
    - Wim David, provinciaal voorzitter, ACV West-Vlaanderen
    - Joke Man, verbondsvoorzitter ACV Limburg
    - Elke Oeyen, medewerker Vlaamse bewegingsploeg ACV
    - Joke Vrijs, jong ACV
  - Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België - ACLVB
    - Justine Scholiers, adviseur studiedienst ACLVB
- **Vertegenwoordigers van de werkgevers**
  - Boerenbond - BB
    - Soetkin Crabbe, adviseur studiedienst Boerenbond
    - Leen Franchois, stafmedewerker Belangenbehartiging & Beweging
  - Unie van Zelfstandige Ondernemers - UNIZO
    - Joris Renard, adviseur studiedienst UNIZO
    - Piet Vanden Abeele, adviseur studiedienst UNIZO

- Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Frank Beckx, directeur kennis- en lobbycentrum Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Ann Cattelain, directeur juridische dienst Federgon
  - Karl Collaerts, senior adviseur fiscaliteit & begroting Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Marc Dillen, directeur-generaal VCB
  - Ann Wurman, directeur Essenscia Vlaanderen
- Vereniging voor Social Profit Ondernemingen - Verso
  - Dirk Malfait, studiedienst Verso

Wonen de vergadering bij met raadgevende stem

- Pieter Kerremans, administrateur-generaal SERV
- Helga Coppen, adjunct-administrateur-generaal SERV

Medewerkers

Secretariaat-generaal

- Pieter Kerremans, administrateur-generaal
- Helga Coppen, adjunct-administrateur-generaal
- Peter Van Humbeeck, stafmedewerker leidend ambtenaren
- Ingrid Taelemans, directiesecretariaat
- Kathleen Vermeire, directiesecretariaat

Studiedienst

- **arbeidsmarktbeleid**
  - Linde Buysse
  - An De Coen
  - Sandra Hellings
  - Niels Morsink
  - Mieke Valcke
- **onderwijs**
  - Linde Buysse
  - Mieke Valcke
- **intersectorale werking**
  - Pieter Callewaert, non-discriminatie en inclusie
  - Jean-Luc Fasseur, levenslang leren en competenties
  - Lotte Verplancke, werkbaar werk en jobmobiliteit
- **diversiteit**
  - Liselotte Hedeboom
  - Nele Vanheeswijck
- **economie en innovatie**
  - Wim Knaepen
  - Tuur Verschueren

- **Vlaamse sociale bescherming**

- Kristel Bogaerts
- Wim Knaepen

- **begroting en fiscaliteit**

- Erwin Eysackers
- Pim Verbunt
- Tuur Verschueren

- **algemeen regeringsbeleid**

- Peter Van Humbeeck
- Stijn Wouters

- **omgevingsbeleid**

- Annick Lamote

- **energie**

- Annemie Bollen
- Julien Matheys

- **internationale werking**

- Ingrid Taelemans
- Pim Verbunt

Personeels- en financiële dienst

- Anne Reyniers
- Bart Mouton

Informaticadienst

- Jean-Pierre Merckx
- Tom Verzele

Communicatiedienst

- Leen Muys
- Lander Blondeel
- Serge Eyskens
- Martine Muylle

Administratie

- Richa Adhikari
- Annick Beerens
- Anja Maes
- Huguette Van der Wildt (op pensioen 01/02/2023)

Logistiek

- Pascal Lefèvre

BFW | STAATSHERVORMING

De SERV bracht begin 2023 2 rapporten en 1 oproep uit in het kader van een mogelijke volgende staatshervorming:

- In het eerste rapport over de Bijzondere Financieringswet bracht de SERV meer inzicht in de huidige en toekomstige ontvangsten via de BFW voor Vlaanderen. Ze werden ook vergeleken met de ontvangsten van andere gewesten en gemeenschappen. Zo gaf de SERV zicht op hoe de BFW-overdrachten zullen evolueren voor de verschillende gewesten en gemeenschappen tegen 2039.
- In een tweede rapport focuste op de samenwerking tussen het Vlaamse en federale niveau en de andere gemeenschappen en gewesten. Dat is, met respect voor de autonomie van elke entiteit, belangrijk voor een effectief en samenhangend beleid, een kwaliteitsvolle publieke dienstverlening en het vertrouwen van burgers en ondernemers in de overheid. De Vlaamse werkgevers en vakbonden koppelden ook een oproep aan dit rapport. Daarin riepen ze op om een betere samenwerking op de agenda te zetten van het Overlegcomité en de Interministeriële Conferentie Institutionele Hervormingen.

In de kijker

Hoe evolueren de BFW-overdrachten naar de gewesten en gemeenschappen tegen 2039?

(/serv/publicatie/rapport-bfw-overdrachten-gewesten-en-gemeenschappen-komende-decennia)

Oproep en rapport samenwerking Vlaams en Federaal niveau met andere gemeenschappen en gewesten

(/serv/publicatie/oproep-en-rapport-samenwerking-vlaams-en-federaal-niveau-andere-gemeenschappen-en-gewesten)

ALGEMEEN REGERINGSBELEID

In 2023 besteedde de SERV opnieuw veel aandacht aan de versterking van de digitalisering van de overheid en de beschikbaarheid van betere data voor onderzoek en beleid. Een lijvig rapport onderbouwde de oproep van de Vlaamse sociale partners om via concrete use-cases nog meer in te zetten op interoperabiliteit. Dat zorgt voor een vlottere data-uitwisseling en maakt betere en snelle dienstverlening aan burgers en ondernemingen mogelijk door minder lange procedures, minder rapportageverplichtingen voor ondernemingen, minder papierwerk om iets aan te vragen en minder drempels voor het automatisch toekennen van rechten. De SERV waardeerde tevens dat de Vlaamse overheid werk maakte van het Vastgoedinformatieplan (VIP) en in uitvoering van de Vlaamse datastrategie een data-actieplan 2023 goedkeurde in lijn met de SERV-adviezen rond een ambitieuzer en meer samenhangend databeleid.

De SERV gaf ook een eerste reactie op de visienota over de toekomst van het Vlaams binnenlands bestuur. Heel wat zaken uit de visienota sluiten aan bij het advies van de SERV uit 2020 over lokale bestuurskracht en interbestuurlijke samenwerking. De SERV onderschrijft de nood om de pijnpunten in samenhang en op basis van een langetermijnvisie aan te pakken. De Vlaamse sociale partners hopen dan ook dat de visienota de erg belangrijke bestuurlijke én maatschappelijke thematiek van de kwaliteit en organisatie van het Vlaamse binnenlands bestuur hoger op de agenda kan krijgen en kan leiden tot een meer onderbouwd en sereen debat dan in het verleden mogelijk was. Zij engageerden zich om de komende tijd in hun organisaties en in de SERV veel aandacht aan de visienota te besteden en een meer uitgebreide reactie voor te bereiden in de loop van 2024.

Adviesvragers

Zuhal Demir	2
Matthias Diependaele	2
Bart Somers	2
Jan Jambon	4
Benjamin Dalle	1
IMCDO	1

En verder

Op eigen initiatief	2
Rapport	2
Oproep	1

Adviezen en andere initiatieven

In 2023 bracht de SERV 14 adviezen, 2 rapporten en 1 oproep uit over het thema algemeen regeringsbeleid. 2 adviezen waren op eigen initiatief.

In de kijker

SERV wil meewerken aan hervormingen voor nieuw slagkrachtig binnenlands bestuur

(/serv/persberichten/serv-wil-meewerken-hervormingen-nieuw-slagkrachtig-binnenlands-bestuur)

Rechten op premies automatisch toekennen of gegevens makkelijker aan de overheid doorspelen? Interoperabiliteit maakt het mogelijk

(/serv/persberichten/rechten-premies-automatisch-toekennen-gegevens-makkelijker-overheid-doorspelen-interoperabiliteit)

Alle publicaties algemeen regeringsbeleid

01 Advies versterking digitalisering

(<https://www.serv.be/node/15488>)

23 januari 2023

---

02 Oproep en rapport samenwerking Vlaams en Federaal niveau met andere gemeenschappen en gewesten

(<https://www.serv.be/node/15570>)

1 februari 2023

---

03 Advies Voluntary National Review 2023

(<https://www.serv.be/node/15779>)

27 maart 2023

---

04 Advies dienst integriteitsbeoordeling openbare besturen

(<https://www.serv.be/node/15712>)

11 april 2023

---

05 Advies implementatiedecreet Vlaamse handhaving

(<https://www.serv.be/node/15711>)

24 april 2023

---

06 Advies programmadecreet BA2023

(<https://www.serv.be/node/15788>)

2 mei 2023

---

07 Advies data-actieplan 2023

(<https://www.serv.be/node/15849>)

15 mei 2023

---

08 Advies beleids-en beheerscyclus van de VGC

(<https://www.serv.be/node/15867>)

5 juni 2023

- 09** Advies decreet vastgoedinformatieplatform
(<https://www.serv.be/node/15881>)
28 juni 2023
-
- 10** Advies decreet preventie gewelddadige radicalisering
(<https://www.serv.be/node/16079>)
4 september 2023
-
- 11** Advies programmadecreet BO2024
(<https://www.serv.be/node/16144>)
23 oktober 2023
-
- 12** Advies en rapport werk maken van interoperabiliteit voor een digitale overheid en economie
(<https://www.serv.be/node/16182>)
24 oktober 2023
-
- 13** Advies toegang bestuursdocumenten
(<https://www.serv.be/node/16161>)
30 oktober 2023
-
- 14** Advies verzameldecreet regiovorming
(<https://www.serv.be/node/16195>)
27 november 2023
-
- 15** Advies rechtspositie regeringscommissarissen
(<https://www.serv.be/node/16225>)
11 december 2023
-

ARBEIDSMARKT

In 2023 werd uitvoering gegeven aan het werkgelegenheidsakkoord 'Iedereen nodig, iedereen mee', dat de Vlaamse Regering samen met de sociale partners afsloot op 1 juli 2022. Dit akkoord bevat 40 maatregelen om de krapte en mismatches op de arbeidsmarkt aan te pakken en een inclusieve arbeidsmarkt te realiseren. Veel werk rond het thema arbeidsmarkt vloeide voort uit dit akkoord. Zo werd de knelpuntpremie geïntroduceerd voor werkzoekenden zonder vervangingsuitkering die zich engageren voor een knelpuntopleiding van minimum drie maanden. Ook interregionale mobiliteit is een belangrijk thema uit het werkgelegenheidsakkoord. De SERV is dan ook positief over het samenwerkingsakkoord dat de Vlaamse Regering afsloot met het Waalse Gewest, maar dringt er wel op aan om de Vlaamse en Waalse arbeidsmarkt en de interregionale pendel van werkenden jaarlijks te analyseren en realistische en ambitieuze doelstellingen te bepalen

Daarnaast pleit de commissie arbeidsmarkt voor betere lokale samenwerking tussen VDAB en lokale besturen (gemeenten en OCMW's). Dat is nodig voor meer resultaatgericht activeringsbeleid met meer maatwerk. Om dat te realiseren, ondertekenden de Vlaamse sociale partners in de SERV en VDAB, samen met ministers Brouns en Somers en de lokale besturen in de VVSG een engagementsverklaring Samen en lokaal voor werk, waarin ze zich ertoe verbinden om toe te werken naar een pact tussen dezelfde partners. De SERV vindt het een gemiste kans dat de conceptnota over de verplichte inschrijving van leefloongerechtigden andere initiatieven doorkruist. Dat getuigt niet van efficiënt en doelgericht beleid. De SERV vestigt de aandacht op bijkomende beleidsinitiatieven die nodig zijn om de kansen van leefloongerechtigden op de arbeidsmarkt daadwerkelijk te versterken en hun doelgerichte activering te realiseren.

Andere dossiers die de commissie arbeidsmarkt in 2023 behandelde, betreffen onder meer de Vlaamse opleidingsincentives, individueel en collectief maatwerk, de jobbonus, en activeringsmaatregelen van VDAB.

Adviesvragers

Jo Brouns

25

En verder

Engagementsverklaring

1

Adviezen

In 2023 bracht de SERV 25 adviezen uit over het thema arbeidsmarkt en de engagementsverklaring Samen en lokaal voor werk.

In de kijker

Nieuwe knelpuntpremie moet meer mensen naar de arbeidsmarkt trekken

(/serv/persberichten/nieuwe-knelpuntpremie-moet-meer-mensen-arbeidsmarkt-trekken)

Alle publicaties arbeidsmarkt

- 01** Advies verlenging digibanken
(<https://www.serv.be/node/15492>)
9 januari 2023

- 02** Advies overgangsmaatregel VOP
(<https://www.serv.be/node/15491>)
16 januari 2023

- 03** Advies digitalisering dienstencheques
(<https://www.serv.be/node/15564>)
30 januari 2023

- 04** Advies BVR doelgroepvermindering
(<https://www.serv.be/node/15581>)
6 februari 2023

- 05** Advies samen naar meer lerend werken in Vlaanderen
(<https://www.serv.be/node/15562>)
3 april 2023

- 06** Advies aanpassing loongrenzen jobbonus
(<https://www.serv.be/node/15753>)
24 april 2023

- 07** Advies harmonisatiemaatregelen maatwerkbedrijven - fase twee
(<https://www.serv.be/node/15762>)
2 mei 2023

- 08** Advies loopbaanbegeleiding
(<https://www.serv.be/node/15793>)
8 mei 2023

- 09** Advies invoering knelpuntpremie
(<https://www.serv.be/node/15794>)
8 mei 2023

- 10** Advies leerjobs
(<https://www.serv.be/node/15816>)
26 mei 2023

- 11** Advies meer resultaatgericht activeringsbeleid
(<https://www.serv.be/node/15822>)
30 mei 2023

- 12** Engagementsverklaring Samen en lokaal voor werk
(<https://www.serv.be/node/15921>)
13 juni 2023
-
- 13** Advies initiatiefrecht Vlaams opleidingsverlof
(<https://www.serv.be/node/15879>)
19 juni 2023
-
- 14** Advies optimalisatie Vlaams opleidingsverlof
(<https://www.serv.be/node/15878>)
26 juni 2023
-
- 15** Advies BVR jobbonus onderwijs
(<https://www.serv.be/node/15908>)
3 juli 2023
-
- 16** Advies BVR optimalisaties collectief maatwerk
(<https://www.serv.be/node/15924>)
10 juli 2023
-
- 17** Advies BVR verplaatsingsvergoeding
(<https://www.serv.be/node/16007>)
17 juli 2023
-
- 18** Advies verdiepingsdecreet
(<https://www.serv.be/node/15996>)
17 juli 2023
-
- 19** Advies wijk-werken
(<https://www.serv.be/node/16009>)
21 augustus 2023
-
- 20** Advies decreet dienstencheques
(<https://www.serv.be/node/16006>)
4 september 2023
-
- 21** Advies BVR beroepskwalificatie loopbaanbegeleider
(<https://www.serv.be/node/16008>)
4 september 2023
-
- 22** Advies ondersteuning sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen
(<https://www.serv.be/node/16010>)
13 september 2023
-
- 23** Advies interregionale mobiliteit
(<https://www.serv.be/node/16163>)
13 november 2023
-
- 24** Advies activering leefloongerechtigden
(<https://www.serv.be/node/16193>)
27 november 2023
-

25 Advies federaal opleidingsrecht en Vlaams opleidingsverlof

(<https://www.serv.be/node/16118>)

27 november 2023

---

26 Advies BVR wijziging dienstencheques

(<https://www.serv.be/node/16201>)

27 november 2023

BEGROTING EN FISCALITEIT

Jaarlijks maakt de SERV in januari een evaluatie van de Vlaamse begroting zoals goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Begin juli volgt het jaarlijkse advies aan de Vlaamse Regering voor de opmaak van de volgende begroting. In zijn adviezen buigt de commissie Begroting, Fiscaliteit en Overheid zich over de cruciale uitdagingen waar het Vlaamse begrotingsbeleid voor staat. De Vlaamse sociale partners hebben de afgelopen jaren steeds gepleit voor een evenwichtig begrotingsbeleid, dat het garanderen van op termijn houdbare overheidsfinanciën combineert met het inzetten op een duurzame economische groei.

Daarnaast besteedt de SERV aandacht aan dossiers met een grote impact op de economie en de begroting, zoals de Vlaamse uitgavennormering, investeringen in infrastructuur, de schuldevolutie of het relanceprogramma Vlaamse Veerkracht.

Adviesvragers

Matthias Diependaele	3
Lydia Peeters	1

En verder

Op eigen initiatief	1
Rapporten	2

Adviezen en vertegenwoordiging

In 2023 bracht de SERV 5 adviezen in het domein begroting en fiscaliteit uit waarvan 1 op eigen initiatief.

Daarnaast bracht de SERV 1 evaluatierapport uit over de initiële begroting 2023 en een rapport BFW-overdrachten naar de gewesten en gemeenschappen in de komende decennia.

Medewerkers van het SERV-secretariaat zijn vertegenwoordigd in het Wetenschappelijk Comité voor de Nationale Rekeningen (Instituut voor de Nationale Rekeningen / Nationale Bank van België), de Hoge Raad voor de Statistiek (FOD Economische Zaken), de Werkgroep Leesbaarheid Begroting van het Vlaams Parlement.

In de kijker

Vlaamse begroting doet het beter dan verwacht

(/serv/persberichten/vlaamse-begroting-doet-beter-verwacht)

Vlaams begrotingsevenwicht in zicht maar schuld stijgt

([/serv/persberichten/vlaams-begrotingsevenwicht-zicht-schuld-stijgt](https://www.serv.be/persberichten/vlaams-begrotingsevenwicht-zicht-schuld-stijgt))

Alle publicaties begroting en fiscaliteit

01 Rapport BFW-overdrachten naar gewesten en gemeenschappen in de komende decennia

(<https://www.serv.be/node/15551>)

19 januari 2023

---

02 Evaluatierapport over de begroting 2023

(<https://www.serv.be/node/15631>)

20 februari 2023

---

03 Advies regeling invordering niet-fiscale schuldvorderingen

(<https://www.serv.be/node/15827>)

22 mei 2023

---

04 Advies begroting 2024

(<https://www.serv.be/node/16013>)

12 juli 2023

---

05 Advies wijziging VCF aan Burgerlijk Wetboek

(<https://www.serv.be/node/16040>)

4 september 2023

---

06 Advies wijziging VCF aan privacydecreet

(<https://www.serv.be/node/16017>)

4 september 2023

---

07 Advies Lex specialis - Luik A

(<https://www.serv.be/node/16249>)

4 december 2023

DIVERSITEIT

Vlaanderen moet blijvend inzetten op gelijke kansen en diversiteit. Personen van allochtone afkomst en personen met een arbeidshandicap zijn immers nog steeds ondervertegenwoordigd op de arbeidsmarkt. De SERV streeft naar een evenredige arbeidsdeelname voor iedereen en neemt dit mee in zijn adviezen over werkgelegenheid en gelijke kansen.

De adviesvragen die de SERV ontvangt over diversiteit behandelen de sociale partners in de Commissie Diversiteit waarin ze samen met de kansengroepen aan tafel zitten.

ECONOMIE EN INNOVATIE

De opeenvolging van crises sinds de COVID-19-pandemie heeft geleid tot geopolitieke machtsverschuivingen en een bikkelharde concurrentiestrijd om kritieke grondstoffen, materialen en technologieën. Het concept dat daarbij de boventoon voert, is dat van strategische autonomie. Ook de EU en haar lidstaten moeten noodgedwongen dit pad bewandelen en focussen op het vermogen van de EU om haar eigen koers te varen in lijn met haar belangen en waarden. De SERV is in 2020 een traject gestart dat het concept van strategische autonomie ontrafelt. In 2023 lag de klemtoon op het belang van de interne marktwerking en haar gelijk speelveld tegen de achtergrond van een verwoede subsidierace om het meesterschap over grondstoffen en het leiderschap in technologieën.

Adviesvragers

Jo Brouns	3
Zakia Khattabi en Hadja Labbib	1

En verder

Op eigen initiatief	1
Rapport	1

Adviezen

In 2023 bracht de SERV 5 adviezen uit over het thema economie en innovatie waarvan 1 op eigen initiatief en 1 achtergrondrapport bij het advies Open strategische autonomie.

In de kijker

Open waar het kan, beschermen waar het moet

(/serv/publicatie/advies-en-rapport-open-strategische-autonomie)

Alle publicaties economie en innovatie

01 Advies en rapport open strategische autonomie
(<https://www.serv.be/node/15704>)
20 maart 2023

---

02 Advies Vlaamse industriële energie- en klimaattransitie 2022-2025
(<https://www.serv.be/node/15633>)
3 april 2023

---

03 Advies wijziging diverse KB's ambulante handel en kermisactiviteiten

(<https://www.serv.be/node/15880>)

19 juni 2023

---

04 Advies NAP Ondernemingen en mensenrechten

(<https://www.serv.be/node/16120>)

25 september 2023

---

05 Advies BVR aanpassing ecologie

(<https://www.serv.be/node/16254>)

22 december 2023

ENERGIE EN KLIMAAT

Na de acute energiecrisis in 2021 en 2022, bleven de energieprijzen in 2023 boven de pre-crisis niveaus en bleven ook de onzekerheden over de energiebevoorrading en de prijzen. Daarom vroeg de SERV ook in 2023 opnieuw naar duidelijke doelstellingen en overlegde maatregelen om de afhankelijkheid van geïmporteerde fossiele brandstoffen versneld te verminderen, o.a. naar aanleiding van de gedeeltelijke intra-Belgische burden sharing en de update van het Nationale Energie- en Klimaatplan (VEKP).

In een hoorzitting in het Vlaams Parlement ging de SERV in op het tekort aan arbeidskrachten om de energietransitie aan te pakken. Als oplossing kijkt de SERV naar pistes om de instroom van werkkrachten te verhogen en de arbeidsintensiteit van de energietransitie te verminderen. Zo kunnen collectieve renovatieprojecten, bijvoorbeeld in een wijk, een mede-eigendom of voor een doelgroep, meer realiseren met minder arbeidskrachten door schaalvoordelen, standaardisatie en synergieën met andere infrastructuurwerken. Ook kunnen deze projecten grote groepen ontzorgen en ook andere maatschappelijke baten realiseren. Iconische voorbeeldprojecten moeten toelaten om een integrale en collectieve aanpak op grote schaal uit te proberen, te evalueren, eruit te leren, erover te communiceren en op te schalen.

Die collectieve projecten laten ook toe om de benodigde grote infrastructuurinvesteringen efficiënter aan te pakken. Zo kunnen gasnetinvesteringen uitgespaard worden door wijken samen te laten overschakelen op klimaatneutrale technieken. Ook synergieën met andere infrastructuurwerken kunnen netinvesteringen goedkoper maken, maar dat vraagt wel een meer geïntegreerde infrastructuurplanning. De toekomstige Vlaamse Nutsregulator zou hieraan meewerken. In een advies over het netinvesteringsplan 2024-2033 van Fluvius deed de SERV brede suggesties om netinvesteringen efficiënter en toekomstgerichter te plannen. Elektriciteitsnetten moeten volop kunnen groeien om de energietransitie en elektrificatie niet af te remmen en investeringen in gasnetten moeten kaderen in een lange termijnvisie op de af- en ombouw van gasnetten. Een financieel plan moet uitklaren hoe de miljarden investeringen in netten gezonder gefinancierd zullen worden, hoe de historische netschulden afgebouwd zullen worden en hoe de impact op de diverse klantengroepen, nu en in de toekomst, bewaakt zal worden. Een nieuwe kosten-batenanalyse moet pistes onderzoeken om de kosten van de resterende digitale meteruitrol te beperken en de baten ervan te verhogen.

Adviesvragers

Zuhal Demir

10

En verder

Op eigen initiatief

5

Adviezen

In 2023 bracht de SERV 15 adviezen uit over het thema energie en klimaat, waarvan 5 op eigen initiatief.

In de kijker

Energieverzameldecreet regelt puntjes, maar zet belangrijke lijnen nog niet uit

(/serv/publicatie/advies-verzameldecreet-v)

Olie- en gasverbruik sneller afbouwen bespaart Vlaamse gezinnen en ondernemingen miljarden en beschermt beter tegen prijsspieken

(/serv/persberichten/olie-en-gasverbruik-sneller-afbouwen-bespaart-vlaamse-gezinnen-en-ondernemingen-miljarden-en)

Alle publicaties energie en klimaat

01 Advies herziening van het Nationaal Energie Klimaatplan 2030 (NEKP)

(<https://www.serv.be/node/15615>)

30 januari 2023

---

02 Advies deelakkoord Burden Sharing: halfvol glas dat snel verder gevuld moet worden

(<https://www.serv.be/node/15555>)

20 februari 2023

---

03 Advies verzameldecreet V

(<https://www.serv.be/node/15586>)

13 maart 2023

---

04 Advies verzamelbesluit IX

(<https://www.serv.be/node/15577>)

14 maart 2023

---

05 Advies renovatie van het residentiële huurbestand en de mede-eigendommen

(<https://www.serv.be/node/15739>)

20 maart 2023

---

06 Advies vervoer koolstofdioxide via pijpleidingen

(<https://www.serv.be/node/15761>)

8 mei 2023

---

07 Advies BVR lage emissiezones

(<https://www.serv.be/node/15905>)

19 juni 2023

---

08 Advies Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030

(<https://www.serv.be/node/15936>)

28 juni 2023

- 09** Advies regulerend kader waterstofdistributie
(<https://www.serv.be/node/16003>)
17 juli 2023
-
- 10** Advies Euro7-normstelling
(<https://www.serv.be/node/16104>)
18 september 2023
-
- 11** Advies herziening Europese luchtkwaliteitsrichtlijnen
(<https://www.serv.be/node/16106>)
18 september 2023
-
- 12** Advies Vlaamse nutsregulator
(<https://www.serv.be/node/16023>)
2 oktober 2023
-
- 13** Advies rechtvaardige transitie
(<https://www.serv.be/node/15890>)
9 oktober 2023
-
- 14** Advies verzameldecreet Energie VI
(<https://www.serv.be/node/16190>)
11 december 2023
-
- 15** Advies investeringsplan Fluvius 2024-2033
(<https://www.serv.be/node/16338>)
22 december 2023
-

INTERNATIONALE RELATIES

De Vlaamse sociale partners zijn begaan met wat zich buiten Vlaanderen afspeelt. Vlaanderen is een partner bij Europese en internationale instellingen en voert een eigen internationaal beleid. De SERV streeft er dan ook naar om de belangrijke positie van de Vlaamse sociale partners als structurele partner binnen het Vlaamse internationale beleidsveld te versterken.

Voorals de Europese Unie heeft een grote invloed op de Vlaamse regelgeving en het sociaaleconomisch beleid van Vlaanderen. De SERV houdt dan ook de vinger aan de pols van Europese beleidsontwikkelingen. Zo nodigde de SERV in 2023 gastsprekers van de Europese Commissie uit over de landspecifieke aanbevelingen voor België en de hervorming van de Europese begrotingsopvolging. Ook het Belgisch voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in de eerste helft van 2024 kreeg bijzondere aandacht. De SERV werd regelmatig geïnformeerd over de voorbereidingen die Vlaanderen treft en gaf in een advies zijn appreciatie, opmerkingen en aandachtspunten over de Vlaamse invulling van het voorzitterschap.

Eigen initiatief

1

Adviezen

In 2023 bracht de SERV 1 advies uit op eigen initiatief over het Belgisch voorzitterschap EU 2024.

Alle publicaties internationale relaties

01 Advies Belgisch voorzitterschap EU 2024

(<https://www.serv.be/node/16237>)

27 november 2023

INTERSECTORALE WERKING

De intersectorale adviseurs nemen initiatieven om de sectoren te versterken door de intersectorale samenwerking te vergroten. De focus ligt op de thema's non-discriminatie en inclusie, werkbaar werk en jobmobiliteit, levenslang leren en competenties.

Enkele initiatieven

FLA en LLR

De Federal Learning Account (FLA) voortvloeiend uit de wet op de arbeidsdeal van 2022 wordt geïmplementeerd vanaf april 2024. Deze wet heeft ook gevolgen voor de sectorfondsen, de opleidingen die ze aanbieden en natuurlijk ook voor de aangesloten bedrijven en werknemers. Daarnaast is de Vlaamse leer- en loopbaanrekening (LLR) al operationeel. De uitwisseling tussen de sectorfondsen onderling en het forum dat we bieden tussen de sectoren en de ontwikkelaars van deze digitale platformen wordt als zeer verrijkend ervaren.

Addendum Oekraïne

In 2023 werkten de sectoren frequent samen in functie van de tewerkstelling van (Oekraïense) vluchtelingen. Dit heeft geleid tot vier concrete projecten:

- een infosessie voor werkgevers
(<https://www.serv.be/tewerkstellingvluchtelingen>)
- het uitwerken van de campagne Daden boven woorden die goede praktijken bundelt in een stappenplan voor werkgevers. Deze campagne wordt begin 2024 gelanceerd
- de organisatie van oefenkansen Nederlands met sectorale vakterminologie
- opzetten van vertaalde opleidingstrajecten.

Deze projecten dragen bij aan het vergroten van de tewerkstellingskansen van (Oekraïense) vluchtelingen.

Verkenning intersectoraal partnerschap rond de Vlaamse renovatiestrategie

Naar aanleiding van onder andere het VEKA-rapport 'behoefte aan bijkomende capaciteit in de bouwsector voor de Vlaamse renovatiedoelen' in het kader van de Vlaamse renovatiestrategie, verkennen acht verschillende sectoren de mogelijkheden van een partnerschap voor de bouwsector en renovatieketen (gebouwensector).

De groene transitie - het gevolg van de Vlaamse renovatiestrategie en de Vlaamse renovatiedoelen (energie- en klimaattransitie) - zorgt ervoor dat niet alleen de bouwsector voldoende gekwalificeerde werkrachten moet vinden. Ook de sector van elektrotechniek, de houtsector, de vrije beroepen (architecten, landmeters ...), de bedienden (werfleiders, calculators ...), de lokale overheden, de groene sectoren en de vastgoedsector worden hiermee geconfronteerd. Kortom, deze uitdagingen vragen om een krachtenbundeling.

Een strategische en duurzame aanpak staat hierbij op de voorgrond met uitdagingen die zich uitstrekken uit over een tijdshorizon van 20 à 30 jaar.

In de kijker

Wandelbaan, loopbaan of sprintbaan: loopbanen aanpassen aan levensfase is sleutel voor werkbaar werk

(/serv/persberichten/wandelbaan-loopbaan-sprintbaan-loopbanen-aanpassen-levensfase-sleutel-werkbaar-werk)

Dag van Inclusie spoort ondernemingen aan tot inclusieve acties

(/serv/persberichten/dag-inclusie-spoort-ondernemingen-tot-inclusieve-acties)

Campagne werkbaar wint

Met een campagne in maart 2023 zetten de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de sectorfondsen de werkgevers op weg om anders naar loopbanen van hun medewerkers te kijken. Hebben die een wandelbaan, loopbaan of sprintbaan? Een sprintje trekken in de job hoort er soms bij maar in bepaalde levensfasen is gewoon lopen of zelfs wandelen de meest duurzame manier om de eindmeet te halen. Finaal wint iedereen daar bij, zowel werkgevers als werknemers.

Op [werkbaarwint.be](https://www.werkbaarwint.be)

(https://www.werkbaarwint.be)

konden ondernemingen aan de slag met een uitgebreid programma en wordt hen de weg gewezen naar het aanbod op maat vanuit hun sectorfonds. Brochures, affiches en een social mediacampagne hielden het thema drie maanden levendig. De sectorfondsen trokken daarna ook de baan op naar de ondernemingen om het gesprek aan te gaan en samen een werkbaarheidsscan te maken van de situatie in een onderneming.

Dag van Inclusie

Op dinsdag 3 oktober 2023 organiseerden 32 sectorfondsen, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de werkgevers- en werknemersorganisaties en Sterpunt Inclusief Ondernemen samen de Dag van Inclusie – in actie! Naar aanleiding van deze dag werden ondernemingen uitgenodigd om zélf creatieve stappen te zetten richting duurzame inclusieve werkvloeren en hun initiatieven te registeren via [dagvaninclusie.be](https://www.dagvaninclusie.be)

(https://www.dagvaninclusie.be)

. Welke acties, dat bepaalden de ondernemingen helemaal zelf. Het kon gaan om een interne of externe activiteit, groot of klein, fysiek of digitaal.

OMGEVINGSBELEID

De adviseerde SERV meestal samen met de Minaraad en soms met de SALV en de MORA over actuele en uiteenlopende milieuthema's met focus op de sociaal-economische aspecten en de gevolgen voor ondernemingen en werknemers/burgers.

Zo bracht de SERV 3 adviezen uit over de PFAS-problematiek en 7 over water (Blue Deal, grondwater, hergebruik van afvalwater, behandeling van hemelwater en de saneringsplicht van afvalwater). Ook over de visienota Zeer Zorgwekkende Stoffen en over de modernisering van de milieueffectenrapportage adviseerde de SERV.

Adviesvragers

Zuhal Demir	19
NEHAP-FOD	1

En verder

Eigen initiatief	1
------------------	---

Adviezen

In 2023 bracht de SERV 21 adviezen uit over het thema omgevingsbeleid, waarvan 1 op eigen initiatief.

In de kijker

Advies naar een betere en snellere realisatie complexe infrastructuurprojecten

([/serv/publicatie/advies-betere-en-snellere-realisatie-complexe-infrastructuurprojecten](#))

Alle publicaties omgevingsbeleid

01 Advies ISA UPV zwerfvuil
(<https://www.serv.be/node/15481>)
30 januari 2023

---

02 Advies besluit over het peilbeheer
(<https://www.serv.be/node/15490>)
6 februari 2023

- 03** Advies besluit tijdelijk handelingskader PFAS
(<https://www.serv.be/node/15489>)
6 februari 2023
-
- 04** Advies naar een betere en snellere realisatie complexe infrastructuurprojecten
(<https://www.serv.be/node/15642>)
27 februari 2023
-
- 05** Advies over de grondwaterrein
(<https://www.serv.be/node/15556>)
20 maart 2023
-
- 06** Advies PFAS Actieplan 2022 - 2024
(<https://www.serv.be/node/15558>)
3 april 2023
-
- 07** Advies BVR hergebruik afvalwater
(<https://www.serv.be/node/15808>)
15 mei 2023
-
- 08** Advies BVR zwemmen in open water
(<https://www.serv.be/node/15897>)
12 juni 2023
-
- 09** Advies Blue deal decreet: van programma naar structureel beleid
(<https://www.serv.be/node/15900>)
3 juli 2023
-
- 10** Advies aanpassing monsterneming afvalwater
(<https://www.serv.be/node/16046>)
24 juli 2023
-
- 11** Advies oprichting monitoringsnetwerk blootstelling magnetische velden
(<https://www.serv.be/node/16047>)
24 juli 2023
-
- 12** Advies BVR MER-plicht permanente omlopen
(<https://www.serv.be/node/16027>)
31 juli 2023
-
- 13** Advies modernisering milieueffectrapportage
(<https://www.serv.be/node/16123>)
25 september 2023
-
- 14** Advies Europese Blue Deal
(<https://www.serv.be/node/16042>)
25 september 2023
-
- 15** Advies bodemdecreet-Quick Wins
(<https://www.serv.be/node/16021>)
9 oktober 2023
-

16 Advies PFAS productaansprakelijkheid

(<https://www.serv.be/node/16043>)

23 oktober 2023

---

17 Advies verzameldecreet waterwetgeving

(<https://www.serv.be/node/16167>)

13 november 2023

---

18 Advies visie zeer zorgwekkende stoffen

(<https://www.serv.be/node/16044>)

13 november 2023

---

19 Advies NEHAP3

(<https://www.serv.be/node/16138>)

20 november 2023

---

20 Advies invulling gemeentelijke saneringsplicht

(<https://www.serv.be/node/16168>)

27 november 2023

---

21 Advies wijziging decreet complexe projecten

(<https://www.serv.be/node/16218>)

4 december 2023

ONDERWIJS EN VORMING

De SERV bracht in 2023 een aantal eerder kleine en technische adviezen uit. Uitzonderingen daarop zijn de adviezen over de onderwijsprogrammatie in het secundair en over werkplekleren.

Het advies over de programmatieaanvragen in beroepsgerichte en technische studierichtingen wees op het beperkt aantal opleidingen en leerlingen in duaal leren in de dubbele finaliteit (TSO). In het niet-duaal secundair onderwijs worden dan weer opleidingen geschrapt die voor sectoren, gezien het groot tekort aan technische profielen, van groot belang zijn. De SERV vroeg meer samenwerking tussen scholen en met sectoren om versnippering tegen te gaan, om het tekort aan vakleraren op te vangen en om praktijkervaring (stages) te verzekeren.

Ter ondersteuning van werkplekleren kwam er één premie voor ondernemingen (ook éénmanszaken) die een leerwerkplek aanbieden en één premie voor leerlingen die een kwalificerende opleiding volgen. Voor de SERV moeten meer leerlingen en meer ondernemingen kiezen voor werkplekleren, de middelen moeten die gewenste groei weerspiegelen. De premies moeten ook uitgebreid worden naar alle opleidingen met verplicht en intens werkplekleren, zowel in secundair (bv. voor het ABO-jaar - Integratiefase BuSO OV3) als in hoger onderwijs. Kwalitatieve begeleiding van werkplekleren in tijden van tekorten aan personeel is een aanzienlijke investering.

Om het lerarentekort tegen te gaan zet de Vlaamse Regering in op gastleraren (uit ondernemingen) en op dienstverleningscontracten met ondernemingen zodat bepaalde werknemers met een onderwijsdiploma terug de stap kunnen zetten naar onderwijs. De SERV juicht toe dat ervaring en expertise van de werkvloer nog meer dan vandaag gedeeld kan worden met leerlingen en cursisten

Adviesvragers

Ben Weyts	5
Jo Brouns	1

En verder

Op eigen initiatief	2
---------------------	---

Adviezen

In 2023 bracht de SERV 8 adviezen uit over het thema onderwijs en vorming, waarvan 2 op eigen initiatief.

In de kijker

SERV vraagt meer afstemming en samenwerking voor divers en sluitend onderwijsaanbod

(/serv/publicatie/adviezen-programmatieaanvragen-schooljaar-2023-2024)

Alle publicaties onderwijs en vorming

- 01** Advies tijdelijke projecten waardering lerarenberoep
(<https://www.serv.be/node/15567>)
30 januari 2023

- 02** Adviezen programmatieaanvragen schooljaar 2023-2024
(<https://www.serv.be/node/15467>)
20 februari 2023

- 03** Advies premie kwalificerend werkpleklers
(<https://www.serv.be/node/15576>)
20 maart 2023

- 04** Advies grensoverschrijdend gedrag hoger onderwijs
(<https://www.serv.be/node/15728>)
24 april 2023

- 05** Advies wijziging delegatie raad van bestuur Universiteit Gent
(<https://www.serv.be/node/15752>)
24 april 2023

- 06** Advies OD XXXIII (BIS)
(<https://www.serv.be/node/15851>)
15 mei 2023

- 07** Advies maatregelen lerarenambt
(<https://www.serv.be/node/15853>)
15 mei 2023

- 08** Advies onderwijsdecreet XXXIV
(<https://www.serv.be/node/16033>)
11 september 2023

SOCIALE BESCHERMING

De Vlaamse sociale partners clusteren voor de Vlaamse Regering hun relevante aanbevelingen rond het thema zorg. De SERV vraagt focus op een zorg die voor iedereen haalbaar en toegankelijk is, zowel wanneer het gaat om zorg voor ouderen of personen met een beperking als wanneer het gaat om zorg voor jonge kinderen. Die zorg organiseren vraagt een stevige samenwerking tussen verschillende betrokken maatschappelijke actoren én beleidsdomeinen.

Adviesvrager

Hilde Crevits

1

En verder

Op eigen initiatief

3

Adviezen

In 2023 bracht de SERV 4 adviezen uit over het thema sociale bescherming waarvan 3 op eigen initiatief.

In de kijker

De juiste zorg brengen, voor iedereen haalbaar en toegankelijk is meer dan ooit nodig

(/serv/persberichten/juiste-zorg-brengen-iedereen-haalbaar-en-toegankelijk-meer-ooit-nodig)

Alle publicaties sociale bescherming

01 Advies conceptnota 'Vroeg & Nabij'

(<https://www.serv.be/node/15707>)

20 maart 2023

---

02 Advies juiste zorg, juiste plaats

(<https://www.serv.be/node/15718>)

22 maart 2023

---

03 Advies wijziging decreet kinderopvang baby's en peuters

(<https://www.serv.be/node/15861>)

5 juni 2023

---

04 Advies geïntegreerd gezins- en jeugdbeleid

(<https://www.serv.be/node/16307>)

18 december 2023

WERKING STICHTING INNOVATIE & ARBEID

De Stichting Innovatie & Arbeid maakt deel uit van de SERV en voert onderzoek uit in opdracht van en voor de Vlaamse sociale partners. De Stichting Innovatie & Arbeid werkt rond drie thematische clusters:

- arbeid, organisatie en innovatieprocessen
- ondernemerschap, economie en innovatiebeleid
- werkbaar werk en langere loopbanen.

De Stichting vertrekt in haar onderzoek vanuit een praktijkgerichte benadering en werkt complementair aan het beleidsgericht onderzoek dat elders wordt uitgevoerd. De Stichting hecht veel belang aan de valorisatie van haar onderzoek. Deze valorisatie bestaat uit het toeleveren van informatie relevant voor het SERV-overleg en uit het verspreiden van de onderzoeksresultaten via de partners op het veld om zo bij te dragen tot concrete resultaten en toepassingen in de ondernemingen en organisaties en sectoren.

Samenstelling SERV

In de SERV zetelen 10 vertegenwoordigers van de Vlaamse werkgeversorganisaties en 10 vertegenwoordigers van de Vlaamse werknemersorganisaties. Deze representatieve samenstelling geeft de SERV een stevige maatschappelijke verankering.

Voor de werkgevers gaat het om:

- Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
- UNIZO - Unie van Zelfstandige Ondernemers
- BB - Boerenbond
- Verso - Vereniging voor Social Profit Ondernemingen.

Voor de werknemers gaat het om:

- ACV - Algemeen Christelijk Vakverbond van België
- ABVV - Algemeen Belgisch Vakverbond
- ACLVB - Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België.

Het dagelijks bestuur van de SERV bestaat uit een vertegenwoordiger van de Vlaamse sociale partners ABVV, ACV, ACLVB, UNIZO, Voka en Boerenbond. De administrateur-generaal en adjunct administrateur-generaal van de SERV zetelen met raadgevende stem. Het voorzitterschap wisselt jaarlijks tussen de vier grootste sociale partners. Elk jaar levert een andere partner (ACV-Voka-ABVV-UNIZO), volgens een beurtrol, respectievelijk voorzitter en ondervoorzitter aan het dagelijks bestuur. De voorzitter en ondervoorzitter komen nooit tegelijk uit de werkgevers- of werknemersgroep.

Dagelijks bestuur

- **Voorzitter**
  - Caroline Copers, algemeen secretaris Vlaams ABVV
- **Ondervoorzitter**
  - Danny Van Assche, gedelegeerd bestuurder UNIZO
- **Leden**
  - Lode Ceysens, voorzitter Boerenbond

- Hans Maertens, gedelegeerd bestuurder Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
- Gert Truyens, Vlaams gewestsecretaris ACLVB
- Ann Vermorgen, nationaal secretaris ACV

Leden

- **Vertegenwoordigers van de werknemers**
  - Algemeen Belgisch Vakverbond - Vlaams ABWV
    - Caroline Copers, algemeen secretaris Vlaams ABWV
    - Philippe Diepvents, directeur studiedienst Vlaams ABWV
    - Filip Feusels, secretaris ABWV-Horval
  - Algemeen Christelijk Vakverbond van België - ACV
    - Dirk Coninckx, federaal secretaris ACV
    - Maarten Gerard, adviseur studiedienst ACV
    - Wim Pennickx, provinciaal voorzitter ACV Antwerpen
    - Veerle Verleyen, adjunct-algemeen secretaris ACV
    - Ann Vermorgen, nationaal secretaris ACV
    - Johan Vervoort, verbondssecretaris ACV Leuven
  - Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België – ACLVB
    - Gert Truyens, Vlaams gewestsecretaris ACLVB
- **Vertegenwoordigers van de werkgevers**
  - Boerenbond – BB
    - Bart Beliën, adviseur studiedienst Boerenbond
    - Lode Ceyskens, voorzitter Boerenbond
  - Unie van Zelfstandige Ondernemers - UNIZO
    - Lynn Jonckheere, juridisch adviseur UNIZO
    - Danny Van Assche, gedelegeerd bestuurder UNIZO
  - Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
    - Jolyce Demely, algemeen directeur Agoria Vlaanderen
    - Hans Maertens, gedelegeerd bestuurder Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
    - Klaas Soens, head People Team, head Comeos Vlaanderen
    - Sonja Teughels, senior adviseur arbeidsmarkt Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
    - Veerle Van Nieuwenhuysen, senior adviseur arbeidsmarkt Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Vereniging voor Social Profit Ondernemingen - Verso
    - Ingrid Lieten, directeur Verso

Plaatsvervangende leden

- **Vertegenwoordigers van de werknemers**
  - Algemeen Belgisch Vakverbond - Vlaams ABWV
    - Ayoubi Benali, adviseur studiedienst Vlaams ABWV
    - Elisabeth Geenen, adviseur studiedienst Vlaams ABWV
    - Caro Van der Schueren, adviseur studiedienst Vlaams ABWV
  - Algemeen Christelijk Vakverbond van België - ACV
    - Sam Coomans, adviseur studiedienst ACV
    - Marianne Coopman, algemeen secretaris COV

- Wim David, provinciaal voorzitter, ACV West-Vlaanderen
- Joke Man, verbondsvoorzitter ACV Limburg
- Elke Oeyen, medewerker Vlaamse bewegingsploeg ACV
- Joke Vrijs, jong ACV
- Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België - ACLVB
  - Justine Scholiers, adviseur studiedienst ACLVB
- **Vertegenwoordigers van de werkgevers**
  - Boerenbond - BB
    - Soetkin Crabbe, adviseur studiedienst Boerenbond
    - Leen Franchois, stafmedewerker Belangenbehartiging & Beweging
  - Unie van Zelfstandige Ondernemers - UNIZO
    - Joris Renard, adviseur studiedienst UNIZO
    - Piet Vanden Abeele, adviseur studiedienst UNIZO
  - Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
    - Frank Beckx, directeur kennis- en lobbycentrum Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
    - Ann Cattelain, directeur juridische dienst Federgon
    - Karl Collaerts, senior adviseur fiscaliteit & begroting Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
    - Marc Dillen, directeur-generaal VCB
    - Ann Wurman, directeur Essenscia Vlaanderen
  - Vereniging voor Social Profit Ondernemingen - Verso
    - Dirk Malfait, studiedienst Verso

Wonen de vergadering bij met raadgevende stem

- Pieter Kerremans, administrateur-generaal SERV
- Helga Coppen, adjunct-administrateur-generaal SERV

Medewerkers

Administrateur-generaal

- Pieter Kerremans

Adjunct-administrateur-generaal

- Helga Coppen

Diensthofd

- Katrijn Vanderweyden

Onderzoeks- en valorisatieteam

- arbeidsmarkt en innovatieprocessen in organisaties en ondernemingen
  - Leen Baisier

- Hendrik Delagrance
- Lien Van Rampelberg
- economie, innovatiebeleid en duurzaam ondernemerschap
  - Katrien Penne
  - Fatima Yassir
- werkbaar werk en langere loopbanen
  - Ria Bourdeaud'hui
  - Frank Janssens (op pensioen 01/09/2023)
  - Miet Lamberts (in dienst op 01/01/2023)
  - Stefanie Notebaert
  - Stephan Vanderhaeghe
- valorisatie
  - Brigitte Lauwers (op pensioen 01/05/2023)
  - Tom Seymoens (in dienst op 08/05/2023)
  - Claudia Vigna

ARBEID, ORGANISATIE EN INNOVATIEPROCESSEN

De projecten van de Stichting Innovatie & Arbeid over arbeidsmarkt en innovatie in ondernemingen en organisaties gaan over:

- nieuwe uitdagingen op vlak van arbeidsorganisatie, personeelsbeleid en organisatieverandering, op bedrijfsniveau en binnen sectoren
- opleiding en vorming waaronder formele opleiding, werkplekleren en andere vormen van competentieontwikkeling
- werking en dynamiek van de Vlaamse arbeidsmarkt en de rol van het arbeidsmarktbeleid en arbeidsmarktinstrumenten daarbinnen.

Om de drie jaar voert de Stichting Innovatie & Arbeid een enquête uit naar veranderingen in de productie of dienstverlening, nieuwe vormen van arbeidsorganisatie en innovatie in ondernemingen en organisaties in Vlaanderen. Deze Ondernemingsenquête (voorheen IOA-enquête) betreft een bevraging bij zowel kleine als grote bedrijven, social profit organisaties en overheidsinstellingen.

Arbeidsmarkt

is een thema waarover de SERV ook beleidsadviezen uitbrengt en overleg organiseert.

Projecten

In 2023 werkten de onderzoekers drie projecten af, nl. de Ondernemingsenquête met een rapport over digitalisering bij Vlaamse bedrijven, uitdagingen voor werkstresspreventie op ondernemingsniveau en Anders Organiseren in de praktijk. Tijdens de tweede helft van 2023 werd een bevraging uitgevoerd over werkhoeveelheid en arbeidsmarktkrapte waarvan de resultaten in 2024 worden gepubliceerd.

In de kijker

Uitdagingen voor werkstresspreventie op ondernemingsniveau

(/stichting/publicatie/uitdagingen-werkstresspreventie-ondernemingsniveau)

Anders organiseren in de praktijk

(/stichting/publicatie/anders-organiseren-praktijk)

Alle publicaties arbeid, organisatie en innovatieprocessen

01 Uitdagingen voor werkstresspreventie op ondernemingsniveau

(<https://www.serv.be/node/15588>)

2 februari 2023

---

02 Ondernemingsenquête. Digitalisering in de Vlaamse ondernemingen

(<https://www.serv.be/node/15833>)

8 mei 2023

---

03 Anders organiseren in de praktijk

(<https://www.serv.be/node/15953>)

28 juni 2023

---

04 Methodologie van de ondernemingsenquête 2021

(<https://www.serv.be/node/15992>)

28 juni 2023

ONDERNEMERSCHAP, ECONOMIE EN INNOVATIEBELEID

Het onderzoek binnen de cluster Ondernemerschap van de Stichting Innovatie en Arbeid heeft zowel betrekking op de ondernemingspraktijk als op het ondersteunend beleid, en maakt gebruik van kwantitatieve en kwalitatieve methoden zoals enquêtes, literatuuronderzoek, case studies en/of beleids-analyses. De focus ligt binnen deze onderzoekscluster zowel op de persoon van de ondernemer, als op zijn of haar onderneming, als op bredere ontwikkelingen in het beleidsdomein economie en innovatie.

Ondernemerschap, economie en innovatie zijn thema's waarover de SERV ook beleidsadviezen uitbrengt en overleg organiseert.

Projecten

In 2023 werkten de onderzoekers aan twee projecten specifiek over ondernemerschap, economie en innovatiebeleid.

In het rapport 'Freelance ondernemen in Vlaanderen' reflecteren we op de recente ontwikkelingen in het freelancerslandschap in onze regio. Dit rapport vormt een update van het eerste rapport dat in 2017 door de Stichting Innovatie & Arbeid uitgebracht werd. Het focust op het verwerven van inzicht in de arbeidsmarktpositie van de zelfstandigen zonder personeel, die als zakelijke dienstverstreker actief zijn op tijdelijke of projectbasis, met uitzondering van de gereguleerde of vrije beroepen.

In het rapport 'inclusief werkgeverschap in tijden van arbeidsmarktkrapte: wat helpt' werden drempels en hefboomen voor inclusie op de werkvloer in ondernemingen onderzocht op basis van diepte-interviews met 26 ondernemingen en tien vakbondsexperten uit zeven verschillende sectoren. De arbeidsmarktkrapte biedt een momentum om meer nadruk te leggen op inclusief werkgeverschap. Ondernemingen maken werk van een diverse instroom om mensen te vinden maar het daadwerkelijk realiseren van inclusie op de werkvloer blijft een moeilijke oefening.

In de kijker

Aantal freelancers in Vlaanderen in stijgende lijn

(/serv/persberichten/aantal-freelancers-vlaanderen-stijgende-lijn)

Inclusief werkgeverschap in tijden van arbeidsmarktkrapte: wat helpt?

(/stichting/publicatie/inclusief-werkgeverschap-tijden-arbeidsmarktkrapte-wat-helpt)

Alle publicaties ondernemerschap, economie en innovatiebeleid

01 Freelance ondernemen in Vlaanderen

(<https://www.serv.be/node/15912>)

7 juni 2023

---

02 Inclusief werkgeverschap in tijden van arbeidsmarktkrapte: wat helpt?

(<https://www.serv.be/node/15951>)

28 juni 2023

WERKBAAR WERK EN LANGERE LOOPBANEN

De projecten van de Stichting Innovatie & Arbeid over werkbaar werk zijn grotendeels opgebouwd rond de werkbaarheidsmonitor, waar de werkbaarheid gemeten wordt bij werknemers en zelfstandigen. Er zijn ook verschillende projecten waarbij de focus ligt op de vraag hoe de werkbaarheid kan verbeterd worden.

De databank van de werkbaarheidsmetingen is beschikbaar voor wetenschappelijk onderzoek.

Werkbaar werk is een thema waarover de SERV ook beleidsadviezen uitbrengt en overleg organiseert.

Projecten

Met de organisatie van de werkbaarheidsmeting in het voorjaar van 2023 is de meting bij de werknemers aan haar zevende en bij de zelfstandige aan haar zesde editie toe. Omdat de werkbaarheid in elk van de edities op dezelfde manier in kaart wordt gebracht, krijgen we een zicht op de langetermijn evolutie van de kwaliteit van het werk in Vlaanderen.

Uit de nieuwe werkbaarheidsmeting bij werknemers blijkt dat de kwaliteit van de jobs in Vlaanderen de goede kant op gaat.

Werknemers zijn meer gemotiveerd aan de slag en hebben meer leermogelijkheden dan in 2019. De cijfers voor de werk-privébalans en werkstress zijn dan weer onveranderd tegenover 2019. Vooral de werkstresscijfers blijven op een zorgelijk hoog niveau: één op de drie werknemers heeft werkstressklachten. Verder inzetten op werkbaar werk blijft dus nodig.

Bij de zelfstandige ondernemers lag het aandeel zonder werkbaarheidsknelpunten nog nooit zo hoog. 52,5% van de zelfstandige ondernemers heeft een kwaliteitsvolle job zonder werkbaarheidsknelpunten. Dat was bij de start van de meting in 2007 slechts 47,7%. De zelfstandige ondernemers scoren vooral goed op motivatie en leren. Voor werkstress en werk-privébalans zijn de resultaten minder goed. Net als werknemers kampen zelfstandige ondernemers met hoge werkstress: bijna vier op de tien (37,8%) hebben werkstressklachten. Bovendien worstelen ze vaak met de combinatie tussen werk en privé (29,8%).

Daarnaast werd in 2023 de nieuwe website werkbaarwerk.be. Hierin is ook plaats voor een vernieuwde datatool die de gebruiker toelaat de gegevens van de verschillende werkbaarheidsmetingen op een eenvoudige manier te raadplegen.

In de kijker

Stijgende werkdruk in bijna alle sectoren: met all-in-aanpak kunnen ondernemingen er iets aan doen

(/serv/persberichten/stijgende-werkdruk-bijna-alle-sectoren-all-aanpak-kunnen-ondernemingen-iets-doen)

Investeren in werkbaar werk loont

(/serv/persberichten/investeren-werkbaar-werk-loont)

Alle publicaties werkbaar werk en langere loopbanen

01 Belastende arbeidsomstandigheden bij werknemers in Vlaanderen

(<https://www.serv.be/node/15767>)

22 maart 2023

---

02 Hoe werkbaar is je job? Resultaten werkbaarheidsmeting werknemers 2023

(<https://www.serv.be/node/16127>)

4 oktober 2023

---

03 Hoe werkbaar is je job? Resultaten werkbaarheidsmeting ZO 2023

(<https://www.serv.be/node/16264>)

11 december 2023

VALORISATIE

Naast het uitvoeren van onderzoeksprojecten hecht de Stichting Innovatie & Arbeid ook veel belang aan het valoriseren van de resultaten van de onderzoeken. Ook in 2023 zijn er heel wat valorisatieactiviteiten georganiseerd. In totaal waren er ongeveer 60 valorisatieactiviteiten met een totaal bereik van meer dan 2625 deelnemers. Hiervoor beriep ze zich op volgende mogelijkheden: presentaties, workshops, gastcolleges, webinars, deelname aan panels, jury's, adviesraden, artikels in vak- en wetenschappelijke tijdschriften. Naast eigen initiatieven, vindt de Stichting hiervoor aansluiting bij activiteiten die georganiseerd zijn door een van de Vlaamse sociale partners, de sectoren of andere intermediairs. In 2023 staan een aantal zaken in de kijker. In het voorjaar in maart was er de organisatie van een groot event 'Werkbaar Werkt' (<https://www.werkbaarwerk.be/werkbaarwerk/evenement/werkbaar-werkt>) en de lancering van de vernieuwde website werkbaar werk. In het najaar kwam een eerste podcast werkbaar werk uit en is er versterkt ingezet op sociale media.

In de kijker

Dompel je onder in de wereld van werkbaar werk via de podcast

(</serv/nieuws/dompel-je-onder-wereld-werkbaar-werk-podcast>)

Overzicht initiatieven

De valorisatieactiviteiten brachten verschillende thema's onder de aandacht: werkbaar werk, innovatieve arbeidsorganisatie, jongeren op de werkvloer. Meer specifiek was er stelselmatig aandacht voor werkbaar werk in specifieke sectoren zoals de zorg, de financiële sector en het onderwijs. Hier kwamen volgende sub thema's aan bod: werkdruk, burn-out, werkstresspreventie, freelancers in Vlaanderen, duurzaamheidsrapportering, inclusief werkgeverschap, autonomie en taakvariatie.

Via deze activiteiten bereikten we een diverse set aan deelnemers: vakbondsafgevaardigden, vertegenwoordigers van werkgeversorganisaties, preventiediensten, HR-professionals, studiedienstmedewerkers van politieke partijen, individuele werknemers en werkgevers uit verschillende sectoren, zelf-standige ondernemers, studenten, sectorconsulenten.

Meer specifiek zien we dat 10 activiteiten zich richtten naar vakbondsafgevaardigden rond werkbaar werk, generaties op de werkvloer en duurzaamheidsrapportering. 21 activiteiten richtten zich tot werkgevers, HR-professionals, preventieadviseurs, zelfstandige ondernemers, intermediairs rond de thema's reïntegratie, werkbaar werk, werkstresspreventie, jongeren en inclusief werkgeverschap. Verder werden gastcolleges gegeven in diverse onderwijs- en opleidingsinstellingen zoals KULeuven, Universiteit Antwerpen, UCLL en Odisee Hogeschool. We waren lid van de stuurgroep van het project Warme Bedrijven van The Human Link, verzorgden presentaties en workshops op congressen zoals het congres voor hoofdverpleegkundigen en voor ergonomied medewerkers en gaven uitgebreide input in de werkbaar wint campagne van de intersectorale werking van de SERV.

In het najaar van 2023 werden de nieuwe cijfers van de werkbaarheidsmonitor over de werknemers in Vlaanderen gelanceerd. Dit bood de kans om de cijfers ook bij het brede publiek in de

COMMISSIE DIVERSITEIT

Met de Commissie Diversiteit geeft de SERV een stem aan groepen die niet op evenredige wijze participeren aan het sociaal-economisch leven.

De Commissie Diversiteit is paritair samengesteld. Naast de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties uit de SERV zijn er vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de kansengroepen (Gebruikersoverleg Handicap en Arbeid en LEVL). Binnen de Commissie Diversiteit werken ze samen en adviseren over de evenredige arbeidsdeelname van kansengroepen, diversiteit en gelijke behandeling. De kracht van de Commissie Diversiteit is dat ze sterk inzet op adviezen op eigen initiatief.

In 2023 vierde de Commissie Diversiteit haar 20-jarig bestaan. De commissie maakte van de gelegenheid gebruik om aan de hand van getuigenissen en praktijken eerdere adviezen in de kijker te zetten en beleidsprioriteiten voor de nieuwe legislatuur te formuleren.

Adviesvragers

Bart Somers	2
Gwendolyn Rutten	1
En verder	
Eigen initiatief	2

Adviezen

Adviesvragen: in 2023 ontving de Commissie Diversiteit 3 adviesvragen: 1 adviesvraag over wijzigingen in het decreet Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid en 2 adviesvragen over het integratie- en inburgeringsbeleid.

Advies op eigen initiatief: naast de adviezen op vraag, werkt de Commissie Diversiteit proactief en brengt de commissie ook adviezen op eigen initiatief uit. In 2023 bracht de Commissie Diversiteit 2 adviezen uit op eigen initiatief over de conceptnota turboplan beter inburgeren en sneller aan het werk en 8 beleidsprioriteiten voor een duurzame, inclusie Vlaamse arbeidsmarkt.

Raadszittingen: de commissie kwam 12 keer samen in 2023. Het dagelijks bestuur kwam 1 keer bijeen. De raad van de Commissie Diversiteit kwam 1 keer bijeen.

In de kijker

Wijzigingsdecreet Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid

(/diversiteit/publicatie/advies-wijziging-gelijkekansen-en-gelijkebehandelingsbeleid-0)

Maatregelen voor een duurzame, inclusieve arbeidsmarkt blijven nodig

([/diversiteit/persberichten/maatregelen-duurzame-inclusieve-arbeidsmarkt-blijven-nodig](https://www.serv.be/nodig))

Alle publicaties diversiteit

- 01** Advies wijziging gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid
(<https://www.serv.be/node/16090>)
11 september 2023

- 02** Advies instemming samenwerkingsakkoord Brussel-Hoofstad
(<https://www.serv.be/node/16125>)
19 oktober 2023

- 03** Advies wijzigingsdecreet Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid
(<https://www.serv.be/node/16222>)
20 november 2023

- 04** Advies conceptnota turboplan inburgeren
(<https://www.serv.be/node/16234>)
27 november 2023

- 05** Advies beleidsprioriteiten voor duurzame inclusieve Vlaamse arbeidsmarkt
(<https://www.serv.be/node/16278>)
15 december 2023

Samenstelling Commissie Diversiteit

De Commissie Diversiteit is paritair samengesteld. Naast de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties uit de SERV zijn er toegevoegde leden, namelijk de vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de kansengroepen. In de Commissie Diversiteit is één werkgroep actief die zich zowel over de doelgroep personen van allochtone afkomst buigt als over de doelgroep personen met een arbeidshandicap.

Dagelijks bestuur

- **Voorzitter**
  - Caroline Copers, algemeen secretaris Vlaams ABVV
- **Leden**
  - Lode Ceysens, voorzitter Boerenbond
  - Gisèle de Moffarts, Handicap en Arbeid
  - Hans Maertens, gedelegeerd bestuurder Voka-Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Nele Spaas, afgevaardigde LEVL
  - Gert Truyens, Vlaams gewestsecretaris ACLVB
  - Danny Van Assche, gedelegeerd bestuurder UNIZO

- Ann Vermorgen, nationaal secretaris ACV

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

- **Algemeen Belgisch Vakverbond - Vlaams ABVV**
  - Caroline Copers, algemeen secretaris Vlaams ABVV
  - Philippe Diepvents, directeur studiedienst Vlaams ABVV
  - Dennis Soete, ABVV
  - Caro Van der Schueren, Vlaams ABVV
- **Algemeen Christelijk Vakverbond van België - ACV**
  - Maarten Gerard, adviseur studiedienst ACV
  - Wim Penninckx, provinciaal voorzitter ACV Antwerpen
  - Bart Vannetelbosch, nationaal secretaris ACV Voeding en Diensten
  - Ann Vermorgen, nationaal secretaris ACV
  - Johan Vervoort, verbondssecretaris ACV Leuven
- **Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België - ACLVB**
  - Gert Truyens, Vlaams gewestsecretaris ACLVB

Vertegenwoordigers van de werkgevers

- **Boerenbond - BB**
  - Bart Beliën, adviseur studiedienst Boerenbond
  - Lode Ceyskens, voorzitter Boerenbond
- **Unie van Zelfstandige Ondernemers - UNIZO**
  - Lynn Jonckheere, juridisch adviseur UNIZO
  - Danny Van Assche, gedelegeerd bestuurder UNIZO
- **Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen**
  - Jan Delfosse, directeur-generaal COMEOS Vlaanderen
  - Peter Demuynck, algemeen directeur AGORIA Vlaanderen
  - Hans Maertens, gedelegeerd bestuurder Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Goedele Sannen, senior adviseur logistiek en mobiliteit - Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Sonja Teughels, senior adviseur arbeidsmarkt Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
- **Vereniging voor Social Profit Ondernemingen - Verso**
  - Ingrid Lieten, directeur Verso

Vertegenwoordigers van de representatieve kansengroepen

- Eline Bruneel, Vlaams Patiëntplatform vzw
- Gisèle de Moffarts, Handicap en Arbeid
- Wim Geluykens, Kom op Tegen Kanker
- Seline Somers, GRIP vzw
- Kathleen Van Den Daele, directeur LEVL
- Anja Van Impe, Fevlado - Passage vzw

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

- **Algemeen Belgisch Vakverbond - Vlaams ABVV**
  - Benali Ayoubi, adviseur Vlaams ABVV
  - Elisabeth Geenen, adviseur Vlaams ABVV
- **Algemeen Christelijk Vakverbond van België - ACV**
  - Martien Bortels, secretaris beweging ACV Limburg
  - Sam Coomans, adviseur studienst ACV
  - Marianne Coopman, algemeen secretaris COV
  - Wim David, provinciaal voorzitter ACV West-Vlaanderen
  - Lieve De Preter, algemeen secretaris ACV-CSC Meta
  - Elke Oeyen, ACV-Bewegingsploeg
  - Veerle Verleyen, adjunct algemeen secretaris ACV-Puls
- **Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België - ACLVB**
  - Justine Scholiers, adviseur studiedienst ACLVB

Vertegenwoordigers van de werkgevers

- **Boerenbond - BB**
  - Soetkin Crabbe, adviseur studiedienst Boerenbond
  - Diane Schoonhoven, adviseur Klimaat, Energie en Duurzaamheid Boerenbond
- **Unie van Zelfstandige Ondernemers - UNIZO**
  - Joris Renard, adviseur UNIZO
  - Piet Vanden Abeele, adviseur studiedienst UNIZO
- **Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen**
  - Frank Beckx, directeur kennis- en lobbycentrum Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Els Brouwers, senior adviseur Essenscia
  - Ann Cattelain, adviseur FEDERGON
  - Karl Collaerts, senior adviseur Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Marc Dillen, directeur-generaal VCB
- **Vereniging voor Social Profit ondernemingen - Verso**
  - Kristel De Roy, adviseur Verso

Vertegenwoordigers van de representatieve kansengroepen

- Xavier Deruytter, beleidsmedewerker Handicap en Arbeid
- Koen Neyens, Vlaams Patiëntenplatform vzw
- Nele Spaas, beleidsmedewerker LEVL
- Katrien Tytgat, project coördinator Handicap en Arbeid
- Jos Wouters, stafmedewerker Handicap en Arbeid

Wonen de vergaderingen bij met raadgevende stem

- Pieter Kerremans, administrateur-generaal SERV

- Helga Coppen, adjunct-administrateur-generaal SERV

Medewerkers

Administrateur-generaal

- Pieter Kerremans

Adjunct-administrateur-generaal

- Helga Coppen

Studiedienst Commissie Diversiteit

- Liselotte Hedebouw
- Nele Vanheeswijck

COMMISSIE SOCIALE ECONOMIE

In de Commissie Sociale Economie vindt overleg plaats over bestaand of toekomstig beleid op het vlak van sociale economie. De Commissie Sociale Economie bestaat uit vertegenwoordigers van de sociale economie-ondernemingen, vertegenwoordigers van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, alsook onafhankelijke deskundigen en vertegenwoordigers van het Departement Werk en Sociale Economie.

Binnen de Commissie Sociale Economie wordt minimaal driemaandelijks overleg georganiseerd over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen op het vlak van sociale economie. Dit overleg gaat over:

- de hoofdlijnen van het beleid
- de ontwikkeling van een beleidsvisie
- beleidsvoornemens, beleidsplannen en regelgeving in voorbereiding op het niveau van de Europese Unie en over internationale verdragen in voorbereiding.

Overleg en andere initiatieven

In 2023 kwam de Commissie Sociale Economie 8 keer samen om de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van sociale economie te bespreken.

Overleg met het beleid

In 2023 ging de Commissie Sociale Economie verschillende keren in overleg met het kabinet van minister Brouns, VDAB en het Departement WSE over relevante beleidsthema's inzake sociale economie. Zo vond onder andere uitwisseling plaats over enkele aanpassingen aan de criteriumlijst voor het toekennen van een advies collectief maatwerk, in het kader van een ruimere optimalisatieoefening van het collectief maatwerk door VDAB (30 mei) en over het voorontwerp van decreet over de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen (20 juli).

Toelichting en uitwisseling met externe experts en onderzoekers

Op 31 januari 2023 ging de commissie in overleg met vertegenwoordigers van enkele interprofessionele werkgeversorganisaties (Voka en UNIZO) en een onderneming met specifieke aandacht voor de tewerkstelling van personen met een arbeidsbeperking of gezondheidsproblemen (Wilms) over het instrument Individueel Maatwerk, en wat er volgens hen nodig is om deze maatregel tot een succes te maken. Op 28 februari 2023 ging de commissie in overleg met Handicap en Arbeid (en enkele van haar kernleden) over hun visie op inclusief werk & de rol daarin van de sociale economie. Op 28 maart 2023 ging de commissie in overleg met Frank Janssens (onderzoeker Stichting Innovatie & Arbeid) over de mogelijkheden inzake monitoring van de sociale economie in Vlaanderen binnen de werkbaarheidsmonitor, de sectorale werkbaarheidsmetingen of andere alternatieven.

Overleg over adviesvragen inzake Sociale Economie

Op 27 juni 2023 ging de commissie in overleg over een BVR inzake enkele optimalisaties aan het Collectief Maatwerk. De commissie onderschreef op 10 juli 2023 het SERV-advies over dit BVR. Op 20 juli en op 4 september 2023 ging de commissie in overleg over het voorontwerp van decreet over de ondersteuning van sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen. De commissie onderschreef op 13 september 2023 het SERV-advies op dit decreet.

Activering van de potentiële arbeidsreserve

De Commissie Sociale Economie nam zich voor te bekijken hoe de sector meer dan vandaag een rol kan spelen in het brede activeringsverhaal in Vlaanderen. De commissie focust daartoe op de case van personen in (langdurige) arbeidsongeschiktheid. In 2023 zette zij de oefening verder die was opgestart in 2022. Het doel daarvan was om te onderzoeken hoe de aanwezigheid van deze groep binnen de sector beter gemonitord kan worden, en welke rol de sector mogelijk kan opnemen op vlak van reïntegratie van deze groep. Ze ging hierover in dialoog op 31 januari, 28 februari en 28 maart 2023.

Alle publicaties sociale economie

01 Advies ondersteuning sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen

(<https://www.serv.be/node/16010>)

13 september 2023

Samenstelling Commissie Sociale Economie

Voorzitter

- Pieter Kerremans

Leden

Vertegenwoordigers van de sociale economie-ondernemingen

- Peter Bosmans, Coöperaties
- Ann Debock, AKSI
- Francis Devisch, Groep Maatwerk
- Timo Van Laenen, Activiteitencoöperaties
- Jan Van Passel, Koepel lokale diensteneconomie
- Eva Verraes, HERW!N

Vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties

- **Unie van Zelfstandige Ondernemers - UNIZO**
  - Hildegard Moreels, UNIZO
  - Joris Renard, UNIZO

- **Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen**
  - Daan Aeyels, Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Sonja Teughels, Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
- **Boerenbond - BB**
  - Soetkin Crabbe, Boerenbond
- **Vereniging voor Social Profit Ondernemingen - Verso**
  - Tine Holvoet, Verso

Vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties

- **Algemeen Belgisch Vakverbond - Vlaams ABVV**
  - Issam Benali, Vlaams ABVV
  - Elisabeth Geenen, Vlaams ABVV
- **Algemeen Christelijk Vakverbond van België - ACV**
  - Kris De Block, ACV
  - Jolien De Norre, ACV
  - Wilfried Herpoele, ACV
- **Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België - ACLVB**
  - Caroline Van de Sande, ACLVB

Onafhankelijke deskundigen

- Dirk Rombaut

Vertegenwoordigers van het Departement Werk en Sociale Economie

- Veerle Moens
- Ariane Rober

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de sociale economie-ondernemingen

- Stef De Cock, Groep Maatwerk
- Olivier de Cock, Starterslabo West-Vlaanderen
- Jos Motmans, Coöperaties
- Gorik Ooms, HERWIN
- Joeri Vancoillie, Koepel lokale diensteneconomie
- Jef Vanhove, AKSI

Vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties

- **Unie van Zelfstandige Ondernemers - UNIZO**
  - Koen Cabooter, UNIZO
  - Lynn Jonckheere, UNIZO
- **Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen**
  - Jonas de Raeve, Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
  - Helena Muyltermans, Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
- **Boerenbond - BB**
  - Bert Meulemans, Boerenbond
- **Vereniging voor Social Profit Ondernemingen - Verso**
  - Dirk Malfait, Verso

Vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties

- **Algemeen Belgisch Vakverbond - Vlaams ABVV**
  - Caro Van der Schueren, Vlaams ABVV
  - Wim van Roy, Vlaams ABVV
- **Algemeen Christelijk Vakverbond van België - ACV**
  - Sam Coomans, ACV
  - Sofie Diels, ACV
  - Elizabet Petrovic, ACV
- **Algemene Centrale van Liberale Vakverbonden van België - ACLVB**
  - Justine Scholiers, ACLVB

Vertegenwoordigers van het Departement Werk en Sociale Economie

- Hans Rymenams
- Kathleen Vandebroek

Kunnen de vergadering bijwonen met raadgevende stem

- Pieter Kerremans, administrateur-generaal SERV
- Helga Coppen, adjunct-administrateur-generaal SERV

Medewerkers

Voorzitter

- Pieter Kerremans

Studiedienst

- Nele Vanheeswijck

ADVIESCOMMISSIE ECONOMISCHE MIGRATIE

De Adviescommissie voor Economische Migratie volgt de maatschappelijke ontwikkelingen op het vlak van economische migratie en detecteert eventuele knelpunten zodat de immigratie van werknemers en zelfstandigen onder de beste omstandigheden kan verlopen. Op verzoek van de Vlaamse Regering of uit eigen beweging verstrekt de commissie advies over de sociale, economische en administratieve problemen rond tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten en de zelfstandige beroepsactiviteit van vreemdelingen.

Adviesvrager

Jo Brouns

4

Adviezen

De Adviescommissie Economische Migratie bracht in 2023 4 adviezen uit.

In de kijker

Economische migratie kan nog vlotter voor moeilijk in te vullen jobs

(/economischemigratie/persberichten/economische-migratie-kan-nog-vlotter-moeilijk-te-vullen-jobs)

Advies wijzigingsbesluit tewerkstelling buitenlandse werknemers

(/economischemigratie/publicatie/advies-wijzigingsbesluit-tewerkstelling-buitenlandse-werknemers)

Alle publicaties economische migratie

01 Advies middengeschoolde functies economische migratie 2023

(<https://www.serv.be/node/15854>)

15 mei 2023

---

02 Advies BVR ketenaansprakelijkheid

(<https://www.serv.be/node/15888>)

31 mei 2023

---

03 Advies wijzigingsbesluit tewerkstelling buitenlandse werknemers

(<https://www.serv.be/node/16115>)

22 september 2023

Samenstelling Adviescommissie Economische Migratie

Voorzitter

- Sarah Lambrecht, Vlaams ABW

Leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

- Maarten Gerard, ACV
- Stefaan Peirsman, ACV
- Lore Tack, Vlaams ABW
- Joris Verschueren, ACLVB

Vertegenwoordigers van de werkgevers

- Soetkin Crabbe, Boerenbond
- Gianni Duvillier, Voka - Vlaams Netwerk van Ondernemingen
- Dirk Malfait, Verso
- Joris Renard, UNIZO

Vertegenwoordigers

- Ann Bogman, Departement Werk en Sociale Economie
- Valens Delbarre, Asiel en Migratie
- Johan Hanssens, Departement Economie, Wetenschap en Innovatie
- Willem Vansina, Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werknemers

- Philippe Diepventse, Vlaams ABW
- Sam Coomans, ACV
- Caroline Van de Sande, ACLVB
- Caro Van der Schueren, Vlaams ABW

Vertegenwoordigers van de werkgevers

- Jan Briffaerts, Agoria
- Peter Bruggen, Boerenbond
- Kristel De Roy, Verso
- Anton Van Assche, UNIZO

Vertegenwoordigers

- Lenka Kint, Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
- Tom Tournicourt, Departement Werk en Sociale Economie

Medewerkers

Secretaris

- Linde Buysse
- Liselotte Hedebouw
- Niels Morsink

BEGELEIDINGSKOMMISSIE PENDELFONDS

Opdracht en werking

Het Pendelfonds is sinds 2007 operationeel in het kader van het Pendelplan. Het Pendelfonds ondersteunt acties die ondernemingen of instellingen en organisaties opzetten voor een duurzamer woon-werkverkeer. Binnen de SERV functioneert een begeleidingscommissie die de bevoegde minister adviseert bij de focus van een oproep en evaluatie van een aflopende oproep. De sociale partners hebben in deze commissie een doorslaggevende stem.

Veertiende Pendelfondsoproep

Minister Peeters lanceerde in juli 2023 de veertiende oproep van het Pendelfonds (https://www.mobiliteitsraad.be/sites/default/files/documenten/PF_20230303_ADV_Strategische_Focus_14de_oproep.pdf) met een beschikbaar budget van € 1,6 mln. De oproep is specifiek gericht op projecten die de verbinding tussen het openbaar vervoer en de werkplek verbeteren, én op projecten die het gebruik van nabijgelegen fietssnelwegen stimuleren.

De 14de oproep wil ook specifiek de samenwerking tussen organisaties stimuleren. Bedrijven worden aangezet om samen een project in te dienen waarin bedrijfsoverschrijdend wordt samengewerkt. Bij voorkeur gaat het om samenwerkingen tussen minimaal drie bedrijven, gelegen op hetzelfde bedrijventerrein.

Tot slot moedigt deze oproep ook projecten met een totaalbenadering aan. Er kunnen subsidies aangevraagd worden voor een pakket aan maatregelen die elkaar versterken en een logisch, samenhangend geheel vormen.

De bekendmaking van de gesubsidieerde projecten zal gebeuren in het voorjaar 2024.

Gewijzigde taakstelling

Op 10 september 2021 keurde de Vlaamse Regering het 'besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 september 2016 betreffende het Pendelfonds' finaal goed. Dit besluit wijzigt o.a. een aantal taken van de betrokken actoren.

Het besluit stelt dat de Begeleidingscommissie Pendelfonds voortaan enkel nog een algemeen advies zal formuleren over de focus van een oproep en de evaluatie van een aflopende oproep.

Het advies van de Begeleidingscommissie over de strategische focus van de 14de oproep werd gepubliceerd op 3 maart 2023.

Alle publicaties pendelfonds

01 Advies strategische focus. 14de oproep pendelfonds

(<https://www.mobiliteitsraad.be/mora/publicatie/advies-strategische-focus-14de-oproep-pendelfonds>)

3 maart 2023

Samenstelling Begeleidingscommissie Pendelfonds

Voorzitter

- Dirk Lauwers, UGent

Plaatsvervanger van de voorzitter

- Kobe Boussauw, VUB

Leden

Vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties

- Jochen Goekint, UNIZO,
- Bert Meulemans, Boerenbond,
- Goedele Sannen, Voka

Vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties

- John Hallaert, ACLVB
- Peter Hertog, Vlaams ABVV
- Koen Repriels, ACV

Vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering

- An Moons
- An Poot
- Maarten Van Onckelen

Vertegenwoordiger van de afdeling Beleid, Mobiliteit en Verkeersveiligheid van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken

- An Saye

Plaatsvervangende leden

Vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties

- Guy Beyens, Voka
- Robin Deman, UNIZO
- Marleen Van Der Velden, Boerenbond

Vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties

- Benali Ayoubi, Vlaams ABVV
- Justine Scholiers, ACLVB
- Fien Van Damme, ACV

p>Vertegenwoordiger van de afdeling Beleid, Mobiliteit en Verkeersveiligheid van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken

- Sofie Robberechts Sofie

Secretariaat

De ondersteuning van de begeleidingscommissie wordt waargenomen door het secretariaat van de Mobiliteitsraad (MORA).

Secretaris: Tim Buyse

COMMUNICATIE

Website

Bezoekers en downloads: de website van de SERV en de verschillende entiteiten werd in 2023 in totaal 156 511 keer geraadpleegd door in totaal 137 140 externe bezoekers. Dat is goed voor in totaal 175 846 paginaweergaven en 23 762 downloads van adviezen en rapporten.

Https: de website van de SERV en de verschillende nevenorganisaties zijn https-websites. Dit zorgt o.a. voor meer beveiliging en gebruikersvertrouwen en een verbeterde ranking in Google search.

Anysurferproof: de website is Anysurferproof. Dit kwaliteitslabel garandeert dat onze website voor iedereen toegankelijk is, ook voor mensen met een functiebeperking. Met het behalen van het label voldoet onze website ook aan de vereisten in het kader van het Toegankelijk Web-project van de Vlaamse overheid.

AVG: de SERV doet er alles aan om uw privacy te waarborgen en gaat daarom zorgvuldig om met persoonsgegevens en houdt zich aan de wet- en regelgeving waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Sinds de start van de AVG in mei 2018, vind je een privacyverklaring en toelichting bij het cookiebeleid op de website. Sinds juni 2022 vragen we je via de cookie instellingen pop-up aan te geven voor welke doeleinden je toelaat dat onze websites cookies plaatsen. Je kan achteraf steeds je keuze wijzigen.

Gebruikers	Sessies	Paginaweergaven	Downloads
137 140	156 511	175 846	23 762

E-nieuwsbrieven

De SERV verstuurt regelmatig een elektronische nieuwsbrief over zijn activiteiten. In 2023 verstuurden we 51 nieuwsbrieven (SERV + Stichting Innovatie & Arbeid) naar 4.633 abonnees.

Sociale media

In 2023 bleef de SERV sterk inzetten op sociale media. Het aantal volgers op Twitter is gestegen van 1.776 (2022) tot 1.804 (2023). Het aantal volgers op LinkedIn is gestegen van 2.810 (2022) tot 3.184 (2023).

Twitter

---

berichten	88
volgers	1.804

Abonnees nieuwsbrief

SERV	3.090
Stichting Innovatie & Arbeid	1.543

LinkedIn

berichten	63
volgers	3.184

Initiatieven naar de pers

De SERV en Stichting Innovatie & Arbeid verstuurden in 2023 16 persberichten. De Commissie Diversiteit bracht 1 persbericht uit net als de Adviescommissie Economische Migratie.

De activiteiten van de SERV gaven aanleiding tot 180 artikels in dag- en weekbladen. Daarnaast komen persberichten ook vaak terecht op vak- en nieuwswebsites.

Overzicht persberichten

SERV

Nog nooit zoveel werkbare jobs bij zelfstandige ondernemers

(/serv/persberichten/nog-nooit-zoveel-werkbare-jobs-zelfstandige-ondernemers)

8 december 2023

Rechten op premies automatisch toekennen of gegevens makkelijker aan de overheid doorspelen?
Interoperabiliteit maakt het mogelijk

(/serv/persberichten/rechten-premies-automatisch-toekennen-gegevens-makkelijker-overheid-doorspelen-interoperabiliteit)

25 oktober 2023

SERV wil meewerken aan hervormingen voor nieuw slagkrachtig binnenlands bestuur

(/serv/persberichten/serv-wil-meewerken-hervormingen-nieuw-slagkrachtig-binnenlands-bestuur)

14 oktober 2023

Investeren in werkbaar werk loont

(/serv/persberichten/investeren-werkbaar-werk-loont)

11 oktober 2023

Dag van Inclusie spoort ondernemingen aan tot inclusieve acties

(/serv/persberichten/dag-inclusie-spoort-ondernemingen-tot-inclusieve-acties)

2 oktober 2023

Vlaams begrotingsevenwicht in zicht maar schuld stijgt

(/serv/persberichten/vlaams-begrotingsevenwicht-zicht-schuld-stijgt)

12 juli 2023

Olie- en gasverbruik sneller afbouwen bespaart Vlaamse gezinnen en ondernemingen miljarden en beschermt beter tegen prijsspieken

(/serv/persberichten/olie-en-gasverbruik-sneller-afbouwen-bespaart-vlaamse-gezinnen-en-ondernemingen-miljarden-en)

30 juni 2023

Aantal freelancers in Vlaanderen in stijgende lijn

(/serv/persberichten/aantal-freelancers-vlaanderen-stijgende-lijn)

15 juni 2023

Nieuwe knelpuntpremie moet meer mensen naar de arbeidsmarkt trekken

(/serv/persberichten/nieuwe-knelpuntpremie-moet-meer-mensen-arbeidsmarkt-trekken)

10 mei 2023

Webshop wordt steeds belangrijker voor ondernemingen

(/serv/persberichten/webshop-wordt-steeds-belangrijker-ondernemingen)

9 mei 2023

Werkbare jobs zijn absolute prioriteit voor de Vlaamse sociale partners

(/serv/persberichten/werkbare-jobs-zijn-absolute-prioriteit-vlaamse-sociale-partners)

29 maart 2023

De juiste zorg brengen, voor iedereen haalbaar en toegankelijk is meer dan ooit nodig

(/serv/persberichten/juiste-zorg-brengen-iedereen-haalbaar-en-toegankelijk-meer-ooit-nodig)

22 maart 2023

Wandelbaan, loopbaan of sprintbaan: loopbanen aanpassen aan levensfase is sleutel voor werkbaar werk

(/serv/persberichten/wandelbaan-loopbaan-sprintbaan-loopbanen-aanpassen-levensfase-sleutel-werkbaar-werk)

9 maart 2023

Vlaamse begroting doet het beter dan verwacht

(/serv/persberichten/vlaamse-begroting-doet-beter-verwacht)

27 februari 2023

Stijgende werkdruk in bijna alle sectoren: met all-in-aanpak kunnen ondernemingen er iets aan doen

(/serv/persberichten/stijgende-werkdruk-bijna-alle-sectoren-all-aanpak-kunnen-ondernemingen-iets-doen)

10 februari 2023

Oproep voor een betere samenwerking tussen het Vlaamse en federale niveau en met andere gemeenschappen en gewesten

(/serv/persberichten/oproep-betere-samenwerking-tussen-vlaamse-en-federale-niveau-en-andere-gemeenschappen-en-gewesten)

31 januari 2023

Commissie Diversiteit

Maatregelen voor een duurzame, inclusieve arbeidsmarkt blijven nodig

(/diversiteit/persberichten/maatregelen-duurzame-inclusieve-arbeidsmarkt-blijven-nodig)

15 december 2023

Adviescommissie Economische Migratie

Economische migratie kan nog vlotter voor moeilijk in te vullen jobs

(/economischemigratie/persberichten/economische-migratie-kan-nog-vlotter-moeilijk-te-vullen-jobs)

19 mei 2023

Overzicht evenementen

In 2023 organiseerde de SERV tal van interne en externe evenementen en webinars. De belangrijkste externe evenementen zijn hieronder opgelijst.

20 jaar Commissie Diversiteit | Vier met ons mee!

(/diversiteit/evenement/20-jaar-commissie-diversiteit-vier-ons-mee)

15 december 2023

Webinar werkbaarheidsmeting werknemers 2023

(/serv/evenement/webinar-werkbaarheidsmeting-werknemers-2023)

9 november 2023

Druk, drukker, drukst! Werkdruk in Vlaanderen

(/werkbaarwerk/evenement/druk-drukker-drukst-werkdruk-vlaanderen)

28 september 2023

Werkgeluk? Niet zonder werkstresspreventie!

(/werkbaarwerk/evenement/werkgeluk-niet-zonder-werkstresspreventie)

26 september 2023

SERV-academie: focus op publieke dienstverlening

(/serv/evenement/serv-academie-focus-publieke-dienstverlening)

22 juni 2023

Vluchtelingen aan het werk in je onderneming. Wat komt daarbij kijken?

(/serv/evenement/vluchtelingen-werk-je-onderneming-wat-komt-daarbij-kijken)

24 april 2023

Werkbaar Werkt!

(/werkbaarwerk/evenement/werkbaar-werkt)

29 maart 2023

SERV-event - Ik wil een gids!

(/serv/evenement/serv-event-ik-wil-gids)

9 februari 2023

De Markt

De Vlaamse sociale partners hebben een speciale band met het VRT-programma De Markt (cf. vroegere derden programma's voor vakbonden en werkgeversorganisaties gingen op in dit sociaal-economisch programma). De sociale partners zijn ook regelmatig te gast in De Markt en soms komt ook een dossier van de SERV aan bod in het programma.

Ga naar het overzicht van de uitzendingen.

(<https://www.serv.be/serv/de-markt>)

Openbaarheid van bestuur

De SERV volgt de wettelijke bepalingen over de openbaarheid van bestuursdocumenten die gelden voor de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.

Dat betekent onder meer dat de SERV aan ieder natuurlijk persoon, rechtspersoon of groepering ervan die erom verzoekt, de gevraagde bestuursdocumenten openbaar maakt door er inzage in te verlenen, er uitleg over te verschaffen of er een afschrift van te overhandigen. Deze verplichting geldt niet als de aanvraag betrekking heeft op bestuursdocumenten die niet af of onvolledig zijn. In praktijk worden vrijwel alle beslissingen van de SERV gepubliceerd via zijn website en worden ze dus actief openbaar gemaakt.

In 2023 ontving de SERV geen aanvragen tot openbaarmaking van bestuursdocumenten.

Klachtenbehandeling

De SERV ontving in 2023 geen klachten.

INFORMATIEBEHEER

De SERV is als overheidsorganisatie verplicht om te voldoen aan de voorschriften in het Bestuursdecreet, dat bepaalt dat SERV-documenten officiële bestuursdocumenten zijn. We hechten dan ook veel belang aan een accuraat en efficiënt beheer van onze documenten.

Sinds 2020 heeft de SERV zijn documentenbeheer gedigitaliseerd volgens de richtlijnen van het Bestuursdecreet en bewaren we onze documenten in 'goede, geordende en toegankelijke staat'.

Een woordje uitleg:

- goede staat: we maken gebruik van een adequaat documentenbeheersysteem
- geordende staat: we kennen de bestuursdocumenten de nodige metadata toe en we structureren en ordenen ze op basis hiervan
- toegankelijke staat: we gebruiken metadata om bestuursdocumenten en overheidsinformatie gemakkelijk te kunnen opzoeken en raadplegen

Alle medewerkers zijn mee verantwoordelijk voor het digitale documentenbeheer, we hebben hiervoor werkafspraken gemaakt en het jaarlijks geactualiseerde informatiebeheersplan fungeert hierbij als leidraad.

De archiefbeschrijving van de SERV is opgenomen in het serieregister van de Vlaamse overheid en wordt regelmatig bijgewerkt. Voor de langetermijnbewaring van bestuursdocumenten maakt de SERV gebruik van het digitale archief van de Vlaamse overheid.

Dit alles zorgt voor een doeltreffend en normconform documentenbeheer binnen onze organisatie.